

Terebess Collection

一茶の俳句集

Issa's Haiku in Hungarian Translation

(in chronological order; translated into Hungarian by Gábor Terebess)

小林一茶 (Kobayashi Issa, 1763-1828)

Vissza Isszához

Kobajasi Issza 605 haikuverse

Terebess Gábor fordításaival

Terebess Gábor: *Egy csésze tea Isszával*, Orpheusz Kiadó, Budapest, 2000,
c. kötet kétnyelvű, javított és bővített változata.

Issza önarikatúrája

Kobajasi Issza élete

Kobajasi Nobujuki (gyerekként Jataró, későbbi költői nevén Issza) 1763-ban az ötödik hónap 5. napján **(1)** születik meg Kasivabara hegyi faluban (mely ma Sinano város része Nagano tartományban. Akkoriban még a tartományt hívták Sinanónak). Apja, Jagobei, némileg iskolázott parasztgazda, anyja, Kuni, a szomszéd falu módos előljárójának a leánya – földjüket művelik és bérbeadásra máháslovakat tartanak. Atyai nagyanja, Kanadzso is velük él, s ő neveli tovább a kis Jatarót, amikor alig két éves korában anyja meghal.

Kasivabara környéke igazán szép vidék, északról és nyugatról hegyek koszorúzzák, keletre a Nodzsiri-tó fekszik erdős dombok között. Bár kis falu, forgalmas út mentén épült, van postaállomása, nagy vendégfogadója, ahol még a daimjók is megszállhatnak csatlósáikkal.

Anyja halála után Jataró magányos, hallgatag gyerekké válik. Ám zárkózottsága ellenére nagy érdeklődéssel és érzékenységgel figyeli a világot, különösen a természetet: apró állatokat, madarakat, bogarakat, napjait a környező erdőn-mezőn tölti.

Hatévesen a vendégfogadós és italkereskedő, Nakamura Rokuzaemon iskolájába kezd járni, aki mellesleg kalligráfus, matematikus és költő is egy személyben, sőt a buddhista szövegek tanulmányozására is képes oktatni tanítványait. Azonnal fölismeri Jataró korán érő írói tehetségét, s élete végéig hű barátja, támogatója marad. Az iskola a fogadó épületében működik, az ott folyó pezsgő élet a diákok tapasztalatait óhatatlanul gazdagítja. Jataró egy nap szemtanúja Kaga hűbérura, Maeda érkezésének, kísérete ötszáz méter hosszan kígyózik.

Jataró hét éves, amikor apja újra nősül. Mostohaanyja, Szacu, dolgos és céltudatos parasztlány. Hamar kézbe veszi Jataró sorsát, aki szerinte túl sok időt tölt tanulással és csavargással. Ráveszi apját, hogy Nakamura tanító tiltakozása ellenére kivegyék az iskolából. Látástól vakulásig a gazdaságban kell segítenie: zöldséget szedni, szénát gyűjteni, lovat csutakolni, szalmát fenni. Még a hosszú téli estéken sem engedi mostohaanyja meggyújtani a lámpát, hogy olvashasson.

Jataró 11 éves, amikor megszületik öccse, Szenroku. Ha mostohája eddig csak szigorú volt hozzá, mostantól rosszindulatú gyötrőjévé válik, megtorlandó saját fia hátrányos másodszülöttségét. Féltettségét minduntalan a hátán kell cipelnie, rendszeresen a verések. 14 éves, amikor meghal nagyanja is, akinél eleddig némi vigaszra-támaszra lelt.

1777-ben vagyunk. Apja végre megérti, hogy fia jobban jár, ha elhagyja a családi fészket, és Edóban

(a majdani Tokióban) próbál szerencsét. Ehhez mindössze egy ajánlólevelet ad, mely néhai felesége távoli rokonához szól, egy írástudóhoz, aki diákokat szállásol el iratmásolás fejében. Az uralkodó sógun székhelyén, a több, mint egymillió lakosú nagyvárosban eleinte sanyarú Jataró sora. Éheznek, fázik, nagy nehezen sikerül csak lovásznak elszegődni. Hosszú évekig él ínségben, mégis jut ideje kedvtelésére, a haikuvers írására. Szorosabb kapcsolatba a Kacu Sika (az immár száz éve elhunyt Basó tanítványa) iskolájával kerül, amelyet Nirokuan Csikua vezet, s 1790-ben, annak halálakor helyébe éppen ő lép, 28 éves korában. Ám annyit bírálják az iskola haikuírási hagyományainak semmibevétele miatt, hogy alig egy év múltán lemond.

Szeretne visszatérni 15 éve nem látott szülőfalujába, és 1791 harmadik hónapjában el is indul gyalogszerrel. Az út másfél hónapig tart. Apját jó egészségben találja, s felveti egy hosszabb zárandokút tervét, hogy verses-rajzos útinaplót írhatson, mint Basó és mások.

Ahogy kitavasodik, 1792 elején visszatér Edóba, elbúcsúzik barátaitól és tanítványaitól, leborotválja

a haját, szerzetesruhát ölt, felveszi a Haiku Templom Teaisza Bonca **(2)** (Haikai-dzsi Issza-bó) címet és nevet, vándorbottal, szalmabocskorban,

bambusz esőkalapban a Tókaidó (Keleti-tengeri országút) felé veszi útját, mely Edóból Kiotóba visz. Ez az első utazás négy évig tart. Meglátogatja az iszei nagyszentélyt, Kiotót, Ószakát, Sikoku szigetét, ahol egy darabig a Szennen templomban lakik. Gobai, az előljáró, jóbarátja és irodalmi kritikusa is lesz. Sikokun köt barátságot Csodo Nidzsoannal, egy gazdag macujamai kereskedővel és műkedvelő költővel, akinél szintén hosszabban időzik. Ószakában találkozik a nála negyven évvel idősebb Oemaru költővel, aki hasonlóan újító lelkületű, mint ő maga.

1798-ban tér meg Edóba, 35 évesen. Útinaplójának (Tabisú) megjelenése meglehetősen visszhangot vált ki irodalmi körökben. A művésznegyedben él, támogatói is akadnak, gyakran vesz részt költői összejöveteleken, hírneve növekszik.

1801-ben, 39 évesen, újra szülőfalujába látogat. Apját tifuszos láz kínozza, s élete végét érezvén vagyonát kettéosztja Issza és féltestvére, Szenroku között. Végakaratóban Isszát arra kéri, Kasivabarában telepedjék le, és házasodjon meg. Ám apja halála után, mostohaanyja és öccse megtagadják tőle az örökséget. Kisemmizésében a falu előljárói is segítenek. Issza, hosszú távolléte okán, szinte már idegennek számít.

Visszatér Edóba. Szerényen él, de egyre nagyobb megbecsülés övezi, s nem csupán tanítványai körében.

1809 holdújévekor az edói tűzvész martaléka lesz Issza szállása. Néhány hónapra barátja, Nacume Szeibi fogadja be. Ugyanez évben öccse írásbeli hozzájárulását adja a családi vagyon felosztásához. Issza eljuttatja az okmányt a falu előljárójához intézkedés végett, de két év elteltével sem halad az ügy előre. Issza végül ismét hazatér, de öccse hajlíthatatlanabb, mint valaha. A falu előljárója sem hajlandó beavatkozni.

Issza visszatér Edóba, a haiku művészetét tanítja, sokat, sokfelé utazik, de szíve egyre inkább haza vágyik szülőfalujába.

1812 tizenegyedik havában végleg hazatelepül, kerül, amibe kerül. Szobát bérel, és közhírré teszi, hogy a sógunhoz fordul öröksége ügyében. Ezt a mindkét fél számára kockázatos tervet végül a Mjoszen-dzsi apátjának közbenjárása akadályozza meg. Megkötik az alkut. Apjuk vagyonát két egyenlő részre osztják Issza és féltestvére között, a szülőházat fallal választják ketté.

1813 őszén, 12 évvel apja halála után, Issza beköltözhet az atyai ház kiürített felébe.

Apja második kívánságát is hamarosan teljesíti, a következő tavasszal (a japán számolás szerint 52 évesen) feleségül veszi Kikut (neve annyit tesz „Krizantém”), egy vidám, 28 éves parasztlányt a szomszéd faluból, Akagavából – aki éppúgy nem törődik a külsőségekkel, mint Issza maga.

Az év folyamán Issza elrendezi függő ügyeit Edóban, ahol költői rangja egyre dicsőbb. Sokan tartják úgy, hogy Basó óta nem élt nála tehetségesebb költő. Szeibi barátja búcsúztatót rendez tiszteletére, s Issza végleg elhagyja a fővárost és irodalmi életét, év végére boldogan visszatér Kasivabarába, újdonsült feleségéhez. Parasztagazda lett belőle is, mint apjából, némi anyagi biztonsággal a háta mögött.

A családi viszály elült, a régi sebek behegedtek, Issza és Szenroku, a házat szétválasztó fal ellenére, gyakran összejönnek.

1816 negyedik havában kislány születik, Szentaró, de nem éri meg a háromhónapos kort. 1818 ötödik havában kislánya születik, Szato, de a következő évben meghal himlőben. 1820 őszén, egy újabb fiú, Isitaró, háromhónaposan megfullad az anyja hátára kötve.

Issza kisvártatva lebénel, amit végzetesnek hisz, de hűdése felenged. A megpróbáltatásoknak még koránt sincs vége. 1822-ben, negyedik gyermeke születésekor felesége, Kiku megbetegszik, amit egy ízületi gyulladás kínjai is súlyosbítanak, és 1823 tavaszán Issza nagy fájdalmára távozik e harmatvilágból. Kisfiuk, Kinszaburó is követi néhány hónap múlva.

1824 ötödik hónapjában Issza elveszi egy kisenemes samuráj leányát, Jukit,

akinek néhány hét után elege lesz a parasztházból, az elhanyagolt, idősödő Isszából, és visszatér a szülői házba. A nyolcadik hónapban hivatalosan is bejelentik a válást. Ugyane hónapban Issza meglátogatja a Dzenkó templomot, ekkor újabb szélütés bénítja le. Egyik orvos tanítványa ápolja, aki nála száll meg. Hála a gondoskodásnak, hamarosan jobban lesz, és 1825 elején újra nőül, egy Ecsigóból való parasztlányt vesz el. Jao 32 éves, Kasivabarába jött dajkának.

1827 nyarán egy tűzvészben porig ég Isszáék háza. 64 éves, feleségével a kertvégi csűrben húzzák meg magukat, melynek se ablaka, se kéménye, s padlója döngölt föld. Az épület ma is áll.

A tizenegyedik hónapban meglátogatja tanítványait és barátait, s mikor 19-én visszatér, hosszú, fáradalmas gyaloglás után a hóban, újabb bénulás keríti hatalmába. Még aznap meghal.

Hamvait a Komaru-hegyi családi sírboltba temetik. Halála után öt hónappal, 1828 tavaszán születik meg Jata, egyetlen túlélő leánya, akinek leszármazottai a mai napig birtokolják a Kobajasik hagyatékát.

Kobajasi Issza művei

A japán haiku tizenhét szótagból **(3)** (ondzsi) álló, címtelen, rímtelen és hangsúlyos vers. Három, 5-7-5 szótagszámú sorba tördelhető. Minden sorában két hangsúly van. Csaknem mindig találunk benne egy „évszakszót” (kigo), amely a lélegzetvételnél haikuverset a természet nagy évi körforgásához köti. Issza több, mint tízezer haikut írt, ami nem kis teljesítmény akkor sem, ha leszámítjuk a javításokat és változatokat. Számos (úti)naplója is ránk maradt, a legjelentősebb a Kikeletidőm (Oraga haru, 1819) és a Napló apám haláláról (Csicsi no sűen nikki, 1801).

Issza a haiku műfaj igazi mestere, verseiben megosztja velünk egy-egy egyszerű, köznapi élményét, anélkül, hogy különösebben megmagyarázná. Csak egy csöpp odafigyelést kér, netán pillanatnyi azonosulást. Ne próbáljuk „megérteni”, sem értelmezni.

A több, mint négyszáz versfordítást időrendbe tettem, ezért nem idéztem belőlük Issza életrajzában, megtalálhatók a kérdéses évek alatt. Így megmutatják, művészete hogyan teljesedik ki, élete egy-egy korszaka mennyire tükröződik haikuiban.

Isszát szívós, ápolatlan parasztembernek képzelem, naiv hittel Amida Buddhában és falujában. Bár élete nagyobbik felét kénytelen nagyvárosban és utazással tölteni, zord éghajlatú, hajdinát termő faluján és a versírásán túl alig vágyik másra. Gyermekek- és meglelt korában élhet csak szülőhelyén, szerencsétlenebbül, mint bárhol, ő mégis itt a legboldogabb. Bánatát verseiben mindig elfújja az életöröm, ürügyként erre bármily jelentéktelen apróság elég neki. A nagyurakkal szemben csendes és konok ellenállásba burkolódik.

Haikuiban egyszerű köznapi beszédet használ, még tájszavakat is – humora vaskos és csúfondáros, de együttérzéssel és éleslátással párosul. Lelkesebb és személyesebb, mint fennkölt és higgadt két nagy elődje, Basó és Buszon.

2000 tavaszát Isszával töltöttem, három hónapot, s mivel nem lehet a magyar költészettől függetlenül verset fordítani, emlékeztetőül 56 évesen újraolvastam hazai költőink javát. Ezt is Isszának köszönhetem.

Budapest, 2000. június 13.

Terebess Gábor

Jegyzetek:

- 1) A dátumok a japán holdnaptárt követik, a Gergely-naptár szerint: született 1763. június 15-én, meghalt 1828. január 5-én.
- 2) teaissza = a magyar borissza mintájára, szó szerint: egy (csésze) tea; bonc = buddhista pap
- 3) Szabályt erősítő kivételek persze vannak Isszánál is, a fordításaimban is.

山寺や雪の底なる鐘の声

yamadera ya yuki no soko naru kane no koe (1790)*

*versek időrendi sorrendben; é. n. = év nélkül, a vers keletkezésének éve nem ismert

hegyi templom

hótakaróba merült

harangja hangja

蓮の花風を捨るばかり也

hasu no hana shirami wo suteru bakari nari (1791)

lótuszok virága

elhajigált tetveknek

nem egy rossz hajlék

散ぼたん昨日の雨をこぼす哉

chiru botan kinō no ame [wo] kobosu kana (1792)

a bazsarózsa

elhull, tegnapvolt eső

cseppjeit hinti szét

日盛りや芦雀に川の音もなき

hizakari ya yoshikiri ni kawa no oto mo naki (1792)

delelő napon

nádirigó énekel

hallgató folyó

昼顔やしほるる草を乗越々々

hirugao ya shioruru kusa wo noko-noko (1792)

virágzó szulák
elsárgult fűszálakba
kapaszkodik

思ふ人の側へ割込む炬燵哉

omou hito no soba e warikommu kotatsu kana (1793)

bár szerettemhez
ülhetnék a tüzelő
tűzkatlan mellé

秋の夜や旅の男の針仕事

aki no yo ya tabi no otoko no harishigoto (1793)

ősz... esteledik
igyekvő vándor varrja
szakadt gúnyáját

只一ツ耳際に蚊の羽かぜ哉

tada hitotsu mimi-giwa ni ka no hakaze kana (1793)

egy szem szúnyog
fülem mellett zümmögve
csapja a szelet

菊月や山里も供日酒

kiku-zuki ya yama-zato sato mo tomo hi-zake (1793)

krizantém-hónap
minden hegyi falu tart
szaké napokat

初夢に古郷を見て涙哉
hatsu yume ni furusato wo mite namida kana (1794)

újévi álmom
szülőfalumban jártam
jól megríkatott

衣がえ替ても旅のしらみ哉
koromogae kaete mo tabi no shirami kana (1795)

ruhát cseréltem
nyárra de utam tetvei
velem maradtak

足元へいつ来りしよかたつぶり
ashi moto e itsu kitarishi yo katatsuburi (1801)

lábam alá
ilyen gyorsan mikor
másztál csiga?

生残る我にかかるや草の露
ikinokoru ware ni kakaru ya kusa no tsuyu (1801)

túléltem apám
tovatúnő harmatcsöpp
harmatos mezőn

門松やひとりし聞は夜の雨
kadamatsu ya hitorishi kiku wa yoru no ame (1802)

fenyődís újévről
az éji záport hallgatja
magára maradt

首上て亀も待たる初日哉
kubi agete kame mo machitaru hatsu hi kana (1803)

teknősbéka is
érte nyújtogatja nyakát
év első napja

蠅一つ打ては山を見たりけり
hae hitotsu utte wa yama wo mitari keri (1803)

bátran lecsapok
egy legyet s felsandítok
a hegy ormára

我星はどこに旅寝や天の川
waga hoshi wa doko ni tabine ya ama no kawa (1803)

tejút-tévesztett
csillagom, hová tűnt megint
e nyárestén?

朝顔のこく咲にけりよ所の家
asagao no koku saki ni keriyoso no ie (1803)

dúsan virágzik
a hajnalka magasra
fut más házára

暁に人気も見へぬはらす哉
akatsuki ni hitoke mo mienu harasu kana (1803)

hasad a hajnal
életnek semmi nesze
lótusz virágzik

朝顔やしたたかぬれし通り雨
asagao ya shitataka nureshi tōri ame (1803)

hajnalka fut fel
csuromvizesre ázik
futó záporban

大川へ吹なぐられし桜哉
ōkawa e fuki nagurareshi sakura kana (1804)

a vizére fújt
cseresznyevirágokkal
elfut a folyó

身じろぎもならぬ塀より柳哉
mijirogi mo naranu hei yori yanagi kana (1804)

szomorúfűzfa
kerítés zárja körbe
nem csatangolhat

売馬の親かへり見る秋の雨
uri uma no oya kaeri miru aki no ame (1804)

eladott csikó
visszanéz az anyjára
ősz eső hull

秋の風乞食は我を見くらぶる
aki no kaze kojiki wa ware wo mikuraburu (1804)

ősz szélroham
koldus szeme tapadt rám
latol méricskél

山かげの一軒家さへおどり哉
yama kage no ikken-ya sae odori kana (1804)

magányos háznál
hegy-árnyékban járják az
ünnepi táncot

草の葉に半分見ゆる牡丹哉
kusa no ha ni hambun miyuru botan kana (1804)

alig bukkan ki
termetes dudva közül
a bazsarózsa

大沼や一つ咲ても蓮の花
ōnuma ya hitotsu saite mo hasu no hana (1804)

irdatlan mocsár
de csak egyetlen lótosz
bimbója feslik

白菊に拙き手水かかる也
shira-giku ni tsutanaki chōzu kakaru nari (1804)

fehér krizantém
kézmosó vizemmel
lefröcskölöm

瘦土にぼつぼつ菊の咲にけり
yase tsuchi ni botsu-botsu kiku no saki ni keri (1804)

sivár a vidék
ímmel-ámmal virágzanak
a krizantémok

故郷の見へなくなりて鳴雲雀
furusato no mienaku narite naku hibari (1804)

öreg falumból
megszakadt szemhatáron
pacsirta szólít

入相は蛙の目にも涙哉
iriai wa kawazu no me ni mo namida kana (1805)

ó naplemente
még egy béka szemébe
is könnyek szöknek

春の月さはらば雫たりぬべし
haru no tsuki sawaraba shizuku tarinubeshi (1805)

tavaszi hold
vizet facsarnék belőle
ha megfoghatnám

春待や雀も竹を宿として
haru matsu ya suzume mo take wo yado to shite (1805)

zöld bambusz közé
költöztek a verebek
várják a tavaszt

朝やけがよろこばしいかかたつぶり
asayake ga yorokobashii ka katatsuburi (1805)

pirkad a hajnal
neked is úgy kell ez a
boldogság, csiga?

鐘の声朝顔先へそよく也
kane no koe asagao saki e soyogu nari (1805)

harangkondulás
a hajnalkák mozdulnak
rá elsőnek

只居ればおるとて雪の降にけり
tada o[re]ba oru tote yuki no furi ni keri (1805)

alig létezem
ebben a hóhullásban
érezem hogy vagyok

虫なくやきのふは見へぬ壁の穴
mushi naku ya kinō wa mienu kabe no ana (1805)

cirpelés a falban
tegnap azt a lyukat
észre sem vettem

春の日を背筋にあてることし哉
haru no hi [wo] sesuji ni ateru kotoshi kana (1805)

tavaszi nappal
süttetem a gerincem
ne fázzak idén

宵々に見べりもするか炭俵
yoi-yoi ni miberi mo suru ka sumidawara (1805)

minden estével
még lejjebb rogyadozik
a szeneszsákom

又ことし娑婆塞ぞよ草の家
mata kotoshi shaba-fusage zo yo kusa no ie (1806)

elmúlt még egy év
e förtelmes világban
szalmafüdél alatt

門々を一々巡る小てふ哉
kado-gado wo ichi-ichi meguru ko chō kana (1806)

házal a lepke
kapuról kapura száll
repdesi körét

蝶ひらひら仏のひざをもどる也
chō hira-hira hotoke no hiza wo modoru nari (1806)

Buddha ölébe
egy csapongó pillangó
vissza-visszatér

大かたは泥にひつつく桜哉
ōkata wa doro ni hittsuku sakura kana (1806)

oda kerül mind
sárba tiporva végül
cseresznye szirma

夕過や桜の下に小言いふ
yū sugi ya sakura no shita ni kogoto iu (1806)

hosszú volt az éj
cseresznyevirág alatt
csak veszekedtünk

かん仏やふくら雀も親連れて
kanbutsu ya fukura suzume mo oya tsurete (1806)

Buddha napjára
a verebek elhozták
fészekaljukat

時鳥火宅の人を笑らん
hototogisu katau no hito wo warauran (1806)

lángban áll a ház
az emberi szenvedést
kakukk kacagja

栗おちて一つ一つに夜の更る
kuri ochite hitotsu hitotsu ni yo no fukeru (1806)

hulló gesztenyék
le egyenként koppannak
éjszaka mélyén

芝栗や馬のばりしてうつくしき
shibaguri ya uma no bari shite utsukushiki (1806)

ló pisálta le
a poros gesztenyéket
újra fénylenek

小盥も蓮もひとつ夕べ哉
ko-darai mo harasu mo hitotsu yūbe kana (1806)

a rocskában is
él egy szál lótvuszvirág
beáll az este

蓮の花燕はとしのよらぬ也
hasu [no] hana tsubame wa toshi no yoranu nari (1806)

lótuszok között
nem öregednek meg a
cikázó fecskék

かたつぶり我と来て住め初時雨
katatsuburi ware to kite sume hatsu shigure (1806)

gyere be csiga
jön az első tél-eső
házam a házad

春の雪せまき袂にすがりけり
haru no yuki semaki tamoto ni sugari keri (1807)

tavaszi hópihék
szűkös ruhaujjamba
csimpaszkodnak

里犬の尿をかけけり菊の花
sato inu no bari wo kake keri kiku no hana (1807)

falusi kutya
krizantémvirágokat
locsolgat

春風に箸を掴んで寝る子哉
haru kaze ni hashi wo tsukande neru ko kana (1807)

tavaszi szellő
alvó gyerek, markában
evőpálcát tart

夕燕我には翌のあてはなき
yūsubame ware ni wa asu no ate wa naki (1807)

ó esti fecskék
reménytelen holnapom
viszi szárnyatok

貧乏人花見ぬ春はなかりけり
bimbōnin hana minu haru wa nakari keri (1807)

zsendül a tavasz
szegény embert sem várja
virágtalanul

草花をよけて居るや勝角力
kusabana wo yokete suwaru ya kachi sumō (1807)

vadvirágokat
óva guggol a szumó
birkózóbajnok

翌ありと思ふ鳥の目ざし哉
asu ari to omou karasu no mezashi kana (1807)

mereng a varjú
minden napnak megvan a
holnapja másnap

なく鳥門のつぎ穂を笑ふらん
naku karasu kado no tsugiho wo warauran (1807)

megnevelteti
a varjút az a vessző
mit beoltottam

うら門のひとりでに明く日永哉
ura kado no hitori de ni aku hi naga kana (1807)

a hátsó kapu
csak úgy magától kinyílt
hosszú lesz a nap

ちる花を口明て待かはづ哉
chiru hana wo kuchi akete matsu kawazu kana (1808)

hulló cseresznye-
virágra tátja száját egy
levelibéka

蚊所の八重山吹の咲にけり
ka-dokoro no yae yamabuki no saki ni keru (1808)

szúnyogfelhőből
teltvirágú boglárka
villan ki sárgán

短夜を継たしてなく蛙哉
mijika yo wo tsugitashite naku kawazu kana (1808)

békák dala
összeférceli a kurta
nyáréjszakákat

我を見てにがひ顔する蛙哉
ware wo mite nigai-gao suru kawazu kana (1808)

végigmustrál és
pofákat vág rám egy
levelibéka

あか棚に蝶も聞くかよ一大事
aka tana ni chō mo kiku ka yo ichi daiji (1808)

vörös polcra szállt
üdvöt hozó Buddhánkban
bízik a lepke?

ちる花をざばざば浴る雀哉
chiru hana wo zabu-zabu abiru suzume kana (1808)

szárnyát a veréb
csapkodva-verdesve
sziromfürdőzik

春の蝶牛は若やく欲もなし
haru no chō ushi wa wakayagu yoku mo nashi (1808)

tavaszi lepkék
fiatalságuk nem kell
a vén tehénnek

かたつむり何をかせぐぞ秋の暮
katasumuri nani wo kasegu zo aki no kure (1808)

hej csigabiga
élted miből tengeted?
ősz este leng

鶯の寝所になれとつぎ穂哉
uguisu no nedoko ni nare to tsugiho kana (1808)

éji csalogány
alvóhelynek nézte ki
oltott vesszőmet

夜に入れば直したくなるつぎ穂哉
yo ni ireba naoshitaku naru tsugiho kana (1808)

jöszte már este!
oltanivaló ágból
mind kifogytam

花さくや目を縫れたる鳥の鳴
hana saku ya me wo nuwaretaru tori no naku (1808)
(Japánban a vágásra kiszemelt csirkék szemét bevartták, hogy mozgás híján
gyorsabban hízzanak.)

cseresznye virít
bevartt szemű csirkék
erről kárálnak

元日や我のみならぬ巢なし鳥
ganjitsu ya ware nominaranu su nashi tori (1809)

újév ünnepén
fészektelen madár
akadt egy társam

家なしの身に成て見る花の春
ie nashi no mi ni natte miru hana [no] haru (1809)

hajléktalanul
is élvezem idén a
virágzó tavaszt

蝶とぶや此世に望みないやうに
chō tobu ya kono yo ni nozomi nai yō ni (1809)

pillangó libeg
mintha semmit sem várna
eme világtól

鶯がさくさく歩く紅葉哉
uguisu ga saku-saku aruku momiji kana (1809)

fülemüle ripp-ropp
peckesen lépdél hullott
falevélen

芝栗のえむといふ日もなかりけり
shibaguri no emu to iu hi mo nakari keri (1809)

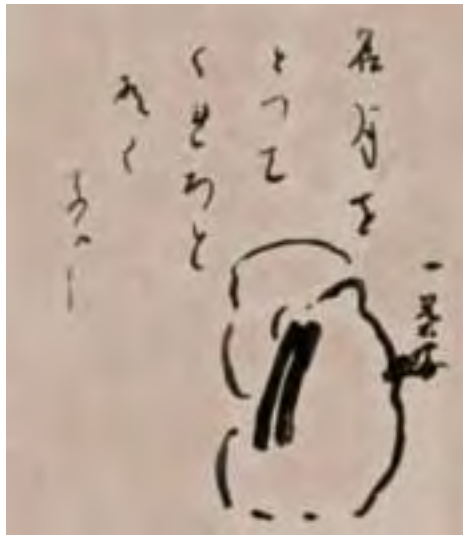
kis gesztenyeszem
nem jött el a végnapod
szét ne repedj még!

咲ぼたん一日雀鳴にけり
saku botan ichi nichi suzume naki ni keri (1809)

kinyílott végre
a bazsarózsavirág
veréb csiripeli

家なしも江戸の元日したりけり
ie nashi mo edo no ganjitsu shitari keri (1810)

földönfutóként
ért újév napja most is
Edóban vagyok

Issza önkarikatúrája alábbi haikujával

名月をにぎにぎしたる赤子哉
meigetsu wo nigigishitaru akago kana (1810)

totyogó gyerek
a szüreti teliholdat
el-elkapdossa

山伏が気に喰ぬやら行く螢
yamabushi ga ki ni kuwanu yara yuku hotaru (1810)

hegyi remete
elszálló fénybogárnak
sincsen ínyére

門々の下駄の泥より春立ぬ
kado-gado no geta no doro yori haru tachinu (1810)

a küszöb előtt
latyakos facipővel
kopog a tavasz

狗が供して参る桜かな
enokoro ga tomo shite mairu sakura kana (1810)

kutya kísér el
szirmahulló cseresznyéhez
zarándokolunk

古郷やよるも障るも茨の花
furusato ya yoru mo sawa[ru] mo bara no hana (1810)

falum fájóbb jaj
minél közelebb érek
vadrózsatövis

露の世の露の中にてけんくわ哉
tsuyu no yo no tsuyu no naka nite kenka kana (1810)

e harmatvilág
harmatcseppjei között
csak veszekedünk

大橋や鱧もちどのの跡の雁

ōhashi ya yarimochi dono no ato no kari (1810)

hosszú hídon

a vadász mögött lesben

egy vadliba

初時雨俳諧流布の世也けり

hatsu shigure haikai rufu no yo nari keri (1810)

első tél-eső!

a világ haikuversekbe

fullasztja magát

こおろぎの寒宿とする袞哉

kōrogi no kanshuku to suru fusuma kana (1810)

a tücsök téli

lakosztálya lett

szerény paplanom

馬喰し虻が逃行蓮の花

uma kuishi [abu] ga nigeyuku hasu no hana (1810)

lovakat csipked

majd lóuszok közt keres

menedéket a bögöly

花盛蓮の虻蚊に喰れけり

hana-zakari hasu no abuka ni kuware keri (1810)

fellakmározna

bögölyök és szúnyogok

lótusz-virágszál

今様の凧上りけり乞食小屋

ima yō no tako agari keri kojiki goya (1811)

lenn kolduskunyhó

fenn fényes papírsárkány

égbe röppenne

ゆさゆさと春が行ぞよのべの草

yusa-yusa to haru ga yuku zo yo nobe no kusa (1811)

suhog-susog

talán búcsút int a fű

múló tavasznak

涼しさにぶらぶら地獄巡り哉

suzushisa ni bura-bura jigoku meguri kana (1811)

nyári hűvösben

ereszkedek utamon

a pokol felé

子ありてや橋の乞食もよぶ螢

ko arite ya hashi no kojiki mo yobu hotaru (1811)

mécsbogárhívó
gyerekük van a hídi
koldusoknak is

盃に蚤およぐぞよおよぐぞよ
sakazuki ni nomi oyogu [zo]yo oyogu [zo]yo (1811)

szakés csészében
egy bolha úszik úszik
a rizsborban

秋の夜や窓の小穴が笛を吹
aki no yo ya mado no ko ana ga fue wo fuku (1811)

meglep az alkony
az ablak apró rése
fuvolaként sír

名月や藪蚊だらけの角田川
meigetsu ya yabu ka darake no sumida-gawa (1811)

szüreti holdfény
a Szumida-folyóra
tódul a szúnyog

紅葉たく人をじろじろ仏哉
momiji taku hito wo jiro-jiro hotoke kana (1811)

az őszi avart
égeti egy jóember
kő-Buddha bámul

掛取が土足ふみ込むいろり哉
kaketori ga dosoku fumi-komu irori kana (1811)

a pénzbeszedő
levetetlen cipővel
tűzhelyemig ront

月花や四十九のむだ歩き
tsuki hana ya shi jūku nen no muda aruki (1811)

hold és virágok!
negyvenkilenc év gyaloglás
mindhiába

彼の桃が流れ来よ来よ春がすみ
ka[no] momo ga nagare ki yo ki yo harugasumi (1811)

ússz őszibarack
le a folyón énhozzám
ködös a tavasz

永の日を喰やくわずや池の亀
naga no hi wo kū ya kuwazu ya ike no kame (1812)

naphosszat hosszan
esznek pihennek esznek
tavi teknősök

かすむ日やさぞ天人の御退屈
kasumu hi ya sazo tennin no o-taikutsu (1812)

bús ködülte nap
holtig unják magukat
fönt az égiek

橋わたる盲の跡の蛙哉
hashi wataru mekura no ato no kawazu kana (1812)

vak ember után
ugrál át a hídon egy
levelibéka

ちる花に仏とも法ともしらぬ哉
chiru hana ni butsu tomo nori tomo shiranu kana (1812)

szóródó szirmok
nem ismerik a Buddhát
sem a buddhizmust

ちる花や呑みたい水も遠がすみ
chiru hana ya nomitaki mizu wa tōgasumi (1812)

szíromzárporban
szomjazunk távoli köd
után kapkodunk

天からでも降たるやうに桜哉
ten kara demo futtaru yō ni sakura kana (1812)

mintha a Mennyből
szállingóznának alá
cseresznyeszirmok

藪蔭の乞食村もころもがへ
yabu kage no kojiki mura mo koromogae (1812)

a sötét nyomor-
negyed is átöltözik
nyári gúnyákba

江戸入の一ばん声やほととぎす
edo iri no ichiban koe ya hototogisu (1812)

Edóba érvén
hát mit hallok először?
a kakukk hangját

かんこ鳥鳴や馬から落るなど
kankodori naku ya uma kara ochiru na to (1812)

kakukk ha kiált
a lóhátról azért
le ne bukfencezz

蛍よぶ口へとび入るほたる哉
[hotaru] yobu kuchi e tobi iru hotaru kana (1812)

szentjánosbogárt
szólít a száj mígnem egy
bele is repül

蚤とぶや笑仏の御口へ
nomi tobu ya warai-botoke no ōkuchi e (1812)

bolha ugrott be
a Nevető Buddha
tátott szájába

初蟬といへば小便したりけり
hatsu semi to ieba shōben shitari keri (1812)

megszólalt
az első kabóca! – mondja
miközben pisál

夕顔の花で漬かむ娘かな
yūgao no hana de hana kamu musume kana (1812)

kislány az orrát
tökvirág kelyhébe fújja
nem fordulok el

庵の夜や竹には雀芦に雁
io no yo ya take ni suzume ashi ni kari (1812)

kunyhóm estéje
bambuszok közt verebek
nádasban ludak

小田の雁我通てもねめつける
oda no kari ware tōtte mo nemetsukeru (1812)

rizsföldi ludak
mindig megbámultok
ha arra járok

雁わやわやおれが噂を致す哉
kari waya-way a ore ga uwasa wo itasu kana (1812)

terjed a pletyka
libák gágogják szerte
újra itt vagyok

けふからは日本の雁ぞ楽に寝よ
kyō kara wa nihon no kari zo raku ni ne yo (1812)

legyetek mától
japán ludak – maradjatok
veszteg itthon

死迄もだまり返って小田の雁
shinu made mo damari kaete oda no kari (1812)

rizsföldi ludak
visszatérnek szelíden
mindhalálig

朝顔の花で葺たる庵哉
asagao no hana de fukitaru iori kana (1812)

szűk kis kalyiba
hajnalkavirág műve
tetején a zsúp

是がまあつひの栖か雪五尺
kore ga maa tsui no sumika ka yuki go shaku (1812)

végső nyughelyem
most öt láb mélyen vár rám
hóba hantolva

掌へはらはら雪の降りにけり
tenohira e hara-hara yuki no furi [ni] keri (1812)

égnek fordított
tenyeremre hópelyhek
szállingóznak

かくれ家や犬の天窓のすすもはく
kakurega ya inu no atama no susu mo haku (1812)

remetekunyhó
még a kutya fejét is
leporolom

紫の雲にいつ乗るにしの海
murasaki no kumo ni itsu noru nishi no umi (1812)

pirkadó felhők
nyugati tenger felé
mikor szállhatok?

仏ともならでうかうか老の松
hotoke [to]mo narade uka-uka oi no matsu (1812)

Buddhává azért
még nem lett a tunya
öreg fenyőfa

松蔭に寝てくふ六十よ州かな
matsu kage ni nete kū roku jū yoshū kana (1812)

fenyőfák árnyán
nyújt szállást, vendégül lát
hatvan tartomány!

のら猫が仏のひざを枕哉
nora neko ga hotoke no hiza wo makura kana (1812)

tanyasi macska
Buddha ölet képzele
vánkosának

亡母や海見る度に見る度に
naki haha ya umi miru tabi ni miru tabi ni (1812)

ó halott anyám
mindig ha látom a tengert
mindig ha látom

大釜の湯やたぎるらん亀の夢
ōkama no yu ya tagiruran kame no yume (1812)

óriás üstben
dühödten fortyog a víz
teknőc-rémálom

竹林是も丸きはなかりけり
takebayashi kore mo maruki wa nakari keri (1812)

bambuszliget
ez sem, a világon semmi sem
tökéletes

あの世は千年目かよ鶴婦夫
ano yo wa sennen me ka yo tsuru meoto (1812)

összejártatok-e
ezer évvel ezelőtt
darupárékkal?

草の戸も子を持って聞夜の鶴
kusa no to mo ko wo motte kiku yoru no tsuru (1812)

karján kisgyerek
szalmakapuban esti
daruszót hallgat

千年もけふ一日か鶴のなく
sennen mo kyō ichi nichi ka tsuru no naku (1812)

ezer éve már
vagy dalodat ma zenged
először daru?

大菊の天窓張たるおち葉哉
ōgiku no atama haritaru ochiba kana (1812)

hulló falevél
arcul csap egy nagyfejű
krizantémot

葉がくれの瓜と寝ころぶ子猫哉
ha-gakure no uri to ne-korobu ko neko kana (1813)

levél árnyékán
macska gömbölyödött
a dinnye köré

夕暮や馬糞の手をも菊でふく
yūgure ya ma-guso no te wo mo kiku de fuku (1813)

rám esteledett
krizantémba törlöm
lószaros kezem

垢爪やなずなの前もはづかしき
akazume ya nazuna no mae mo hazukashiki (1813)

újévi leves
piszkos köröm és szégyen
fogja csészémet

春雨や喰れ残りの鴨が鳴
harusame ya kuware-nokori no kamo ga naku (1813)

tavaszi zápor
melyből nem lett kacsasült
oly vígan hápog

春雨や鼠のなめる角田川
harusame ya nezumi no nameru sumida-gawa (1813)

tavaszi zápor
egér lefetyeli ki
a Szumida-folyót

春風に尻を吹るる屋根屋哉
haru kaze ni shiri wo fukaruru yaneya kana (1813)

tavaszi szellő
híti fönt a fenekét
míg zsúpfedélt köt

しなのぢや雪が消れば蚊がさはぐ
shinano ji ya yuki ga kiereba ka ga sawagu (1813)

elolvadt végre
Sinano útjain a hó
már száll a szúnyog

老の身や一汗入れて直ぐに又
oi no mi ya hito ase irete sugu ni mata (1813)

ez az öregség
egyik verejtékcsepp
a másik után

なの花にまぶれて来たり猫の恋
na no hana ni maburete kitari neko no koi (1813)

szutykos szőrére
kerti szirmok ragadtak
bagzik a macska

草の葉にかくれんぼする蛙哉
kusa no ha ni kakurenbo suru kawazu kana (1813)

sűrű fű között
egyedül bújócskázik egy
levelibéka

ちる花にあごを並べる蛙哉
chiru hana ni ago wo naraberu kawazu kana (1813)

álláig hullott
virágszirmokban ül egy
levelibéka

ゆうぜんとして山を見る蛙哉
yūzen to shite yama wo miru kawazu kana (1813)

elmélyedéssel
szemléli a hegyet egy
levelibéka

何もないが心安さよ涼しさよ
nanimō nai ga kokoroyasusa yo suzushisa yo (1813)

több se kell, ha már
lecsillapodott a szív
üde a levegő

むだ雲やむだ山作る又作る
muda kumo ya muda yama tsukuru mata tsukuru (1813)

hiú fellegek
hiába tornyosultok
mindhiába

せはしさを人にうつすな時鳥
sewashisa wo hito ni utsusuna hototogisu (1813)

hajaj remélem
sürgésed nem ragályos
kakukkmadár

有明や不二へ不二へと蚤のとぶ
ariake ya fuji [e] fuji [e] to nomi no tobu (1813)

hajnalodik már
ugorj bolha a hegyre
fel a Fudzsira

何事の一分別ぞかたつぶり
nanigoto no hitofunbetsu zo katatsumuri (1813)

tégy bármit csiga
mindent fontolj meg előbb
lassan okosan

古郷や仏の顔のかたつむり
furusato ya hotoke no kao no katatsumuri (1813)

szülőfalum ó
Buddha arcáig mászott
fel egy csiga

夕月や大肌ぬいでかたつぶり
yūzuki ya ōhada nuide katatsumuri (1813)

holdvilágnál
mész meztelen kebelrel
sikamlós csiga

盗人の見るともしらで冷し瓜
nusubito no miru to mo shirade [hiya]shi uri (1813)

tolvaj méreget
mit sem sejtő dinnyéket...
húlnak a vízben

うつくしやししょうじの穴の天の川
utsukushi ya shōji no ana no ama [no] kawa (1813)

ablakpapírom
kihasadt – mily gyönyörű
az Égi Folyó!

朝露に浄土参りのけいこ哉
asa tsuyu ni jōdo mairi no keiko kana (1813)

hajnali harmat
légy nekünk kalauzunk
a Tiszta Földre

馬蠅の遊び所也きくの花
uma-bae no asobi toko nari kiku no hana (1813)

ez itt bizony a
bögölyök birodalma
krizantémvirág

菊さくや馬糞山も一けしき
kiku saku ya ma-guso yama mo hito keshiki (1813)

lótrágya-dombon
krizantém bontja szirmát
szép kis kilátás

御ひざに雀鳴也雪仏
on-hiza ni suzume naku nari yuki-botoke (1813)

hóember-Buddha
öleből mint fészkeből
veréb csicsereg

蚤の跡それもわかきはうつくしき
nomi no ato sore mo wakaki wa utsukushiki (1813)

bolha csípte össze
de bársonyos bőrét
az is szépíti

我門にとしとり給へ雪仏
waga kado ni toshitori tamae yuki-botoke (1813)

megöregedni
kapumban méltóztatik
hóember-Buddha?

前の世によい種蒔て炬燵哉
mae no yo ni yoi tane maite kotatsu kana (1813)

volt életemben
jó magokat hinthettem
fűt a szenelőm

朝晴にぱちぱち炭のきげん哉
asa hare ni pachi-pachi sumi no kigen kana (1813)

derűs a reggel
pattogó hangulatban
izzik a parázs

茶の花に隠んぼする雀哉
cha no hana ni kakurenbo suru suzume kana (1813)

sok házi veréb
teavirágok között
játszik bújósdit

大栗や漸とれば虫の穴
ōguri ya yōyaku toreba mushi no ana (1813)

kínnal-keservvel
nagy szem gesztenyét téptem
féreg lika rajt!

牛のやうなる蜂のなくぼたん哉
ushi no yōnaru hashi no naku botan kana (1813)

tehenek bögnék
méhek zümmögnek – no és
a bazsarózsák?

門の木のあはう鳥もはつ音哉
kado no ki no ahō karasu mo hatsu koe zo (1814)

szól évünk első
madárdala a kapun
varjúkárogás

我里はどうかすんでもいびつ也
waga sato wa dō kasunde mo ibitsu nari (1814)

bár ködbeborult
falum rendje így is az
összevisszaság

稲妻やうっかりひょんとした顔へ
inazuma ya ukkari hyon to shita kao e (1814)

üres arcomat
áruló villám fénye
világosítja

雪とけて村一ぱいの子ども哉
yuki tokete mura ippai no kodomo kana (1814)

elolvadt a hó
és a falut gyerekek
árasztották el

我と来てあそぶや親のない雀
ware to kite asobu ya oya no nai suzume (1814)

anyátlan veréb
hadd legyek játszótársad
én is gyászolok

鶯や泥足めぐふ梅の花
uguisu ya doro ashi nuguu ume no hana (1814)

sáros lábát
szilvavirágba törli
a fülemüle

泥足を蝶に任せて寝たりけり
doro ashi wo chō ni makasete netari keri (1814)

alvó pillangó
biztonságosnak vélte
sáros lábamat

べったりと蝶の咲たる枯木哉
bettari to chō no sakitaru kareki kana (1814)

a kiszáradt fa
pillangókat virágzik
virágok helyett

麦に菜にてんてん舞の小てふ哉
mugi ni na ni ten-ten mai no ko chō kana (1814)

árpaföldről
zöldségkertre áttáncol
egy játszi lepke

気に入た桜の蔭もなかりけり
ki ni itta sakura no kage mo nakari keru (1814)

mik úgy felkavartak
cseresznyeszirmok többé
árnyt se vetnek rám

此やうな末世を桜だらけ哉
kono yōna masse wo sakura darake kana (1814)

kárhozott világ
cseresznyeszirmokkal
tapasztották ki

毒草のそぶりも見へぬわか葉哉
dokusō no soburi mo mienu waka-gusa kana (1814)

sarjadó füvek
nem látni még melyik

képes gyilkolni

欠にも節の付たる茶つみ哉

akubi ni mo fushi no tsukitaru cha tsumi kana (1814)

teazedő nő

ásítás közben is

tartja a ritmust

笹の家や雛の顔へ草の雨

sasa no ya ya hiina no kao e kusa no ame (1814)

zsúpfedeles ház

esőcseppek peregnek

a baba arcán

江戸芥の山をえりはりわかな哉

edo gomi no yama wo eriwari wakana kana (1814)

gyógyfüvet szedek

megmászom értük Edo

szemétdombjait

やよ風這へ這へ春の行方へ

yayo shirami hae-hae haru no yuku kata e (1814)

hé piszkos tetvek

eredjetek nyomába

a múltó tavasznak

馬の背の幣に先吹春の風

uma no se no nusa ni mazu fuku haru no kaze (1814)

ló papírdíszei

elsőként érzik meg a

tavaszi szellőt

みちのくの鬼住里も桜かな

michi no ku no oni sumu sato mo sakura kana (1814)

messzi tartomány

ily kísértetzugban is

cseresznye nyílik

蜻蛉も起てはたらく夜川哉

tombō mo okite hataraku yo kawa kana (1814)

a szitakötő

serken – éji folyóra

munkába indul

犬どもが蛍まぶれに寝たりけり

inu domo ga hotaru mabure ni netari keri (1814)

bár mélyen alszik

szentjánosbogaraktól

villózik az eb

はつ螢都の空はきたないぞ

hatsu-botaru miyako no sora wa kitanai zo (1814)

első mécsbogár!
ám a fővárosi égen
szennyes füst borong

狭くともいざ飛習へ庵の蚤
semaku to mo iza tobinarae io no nomi (1814)

nem nagy a kunyhóm
hát beugrálhatjátok
virgonc bolháim

畠打の真似して歩く鳥哉
hata uchi no mane shite aruku karasu kana (1814)
szántó parasztból
csúfot űz egy varjú
éppúgy lépeget

草家は蚤蚊に借て寝たりけり
sōan wa nomi ka ni karite netari keru (1814)

bolhák szúnyogok
kunyhómat kölcsönkérem
hadd aludjak el

でで虫や赤い花には目もかけず
dedemushi ya akai hana ni wa me mo kakezu (1814)

a kiscsigának
egy pirosló pipacshoz
nincsen szeme

花見るも役目也けり老にけり
hana miru mo yakume nari keri oi ni keri (1814)

öreg embernek
még a virágnézés is
megpróbáltatás

庵門に流れ入けり天の川
io kado ni nagare-iri keri ama no kawa (1814)

kunyhóm ajtaja
előtt hömpölyög tova
az Égi Folyam

露ちるや地獄の種をけふもまく
tsuyu chiru ya jigoku no tane wo kyō mo maku (1814)

hulló harmatcsepp
ma is szerteszórja a
pokol magvait

稲妻にけらけら笑ひ仏哉
inazuma ni kera-kera warai hotoke kana (1814)

villám fényénél
látszik mekkora kacajra
fakadt a Buddha

稲妻の打力なき草家哉
inazuma no utsu chikara naki kusa ya kana (1814)

hogya mennykő csapjon
zsúpfedeles kunyhóba?
erőtlen ahhoz

小便の香も通ひけり菊の花
shōben no ka mo kayoi keru kiku no hana (1814)

húgyszagban is
krizantém virágjai
csak illatozzatok

御仏の御鼻の先へつらら哉
mi-botoke no o-hana no saki e tsurara kana (1814)

magasztos Buddha
magasztos orrhegyéről
jégcsap csüng alá

米と錢篩分けけり初時雨
kome to zeni furui-wake keru hatsu shigure (1814)

rizst válogatunk
meg régi rézgarasokat
első tél-eső!

薪の山俵の山やはつ時雨
maki no yama tawara no yama ya hatsu shigure (1814)

túzifa-hegyek
és szalmazsák hegyhátak
első tél-eső!

雀らよ小便無用古衾
suzume-ra yo shōben muyō furu fusuma (1814)

verebek ejnye
le ne szarjátok öreg
téli paplanom!

大根引大根で道を教へけり
daiko hiki daikon de michi wo oshie keri (1814)

utat a paraszt
egy épp kihúzott hosszú
retekkel mutat

蠅一つ打てはなむあみだ仏哉
hae hitotsu utte wa namu amida butsu kana (1814)

csapkodom agyon
a legyeket, dicsőség
Amida Buddhának!

半分も又名月ぞ名月ぞ
hambun mo mata meigetsu zo meigetsu zo (1814)

hacsak fele is
mégiscsak szüreti hold
szüreti holdfény!

勝菊に餅を備て置にけり
kachi kiku ni mochi wo sonaete oki ni keri (1814)

bajnok krizantém
mihez kezd rizsgombóc
nyereményével?

一本の草も涼風やどりけり
ippon no kusa mo suzukaze yadori keri (1814)

hűvös fuvallat
egyetlen fűszál hátán
már megél

腹上で字を書習ふ夜寒哉
hara ue de ji wo kakinarau yozamu kana (1814)

hasamon fekve
gyakorlom a szépírást

hideg éjszaka

生涯に二番とはなき負たきく

shōgai ni ni ban to wa naki maketa kiku (1814)

az életben

nincs második helyezés

vesztes krizantém

天窓干すお婆々や蝶も一むしろ

atama hosu o-baba ya chō mo hito mushiro (1814)

haját nagyanyó

közös gyékényen szárítja

egy pillangóval

鼻先に飯粒つけて猫の恋

hana saki ni meshi tsubu tsukete neko no koi (1815)

rizsszem az orrán

le sem nyalja a macska

már bagzani megy!

鶯や雨だらけなる朝の声

uguisu ya ame darake naru asa no koe (1815)

a fülemüle

hajnali hangját eső

áztatta át

棧を歩いて渡る小てふ哉

kakehashi wo ayunde wataru ko chō kana (1815)

függőhídon át

apró léptekkel gyalogol

egy pillangó

人真似や犬の見て居る風

hito mane ya inu no mite iru ikanobori (1815)

a papírsárkányt

lesi ő is – gazdáját

utánzó kutya

春風や今つくねたる山の月

haru kaze ya ima tsukunetaru yama no tsuki (1815)

tavaszi szellő

holdat dagaszt degeszre

a hegy tetején

此方が善光寺とや蝶のとぶ

kono kata ga zenkōji to ya chō no tobu (1815)

kövess a Dzenkó

kolostorba – a lepke

előrerepül

湯も浴て仏おがんで桜かな

yu mo abite hotoke ogande sakura kana (1815)

egy forró fürdő
fohászkodás Buddhához
cseresznyevirág

夕立を鐘の下から見たりけり
yūdachi wo kane no shita kara mitari keri (1815)

felhőszakadás
a templom nagyharangja
alól fürkészem

君が田も我田も同じ青み哉
kimi ga ta mo waga ta mo onaji aomi kana (1815)

a te rizsfölded?
netán az én rizsföldem?
ugyanúgy zöldell

庖丁で鰻よりつつ夕すずみ
hōchō de unagi yoritsutsu yūsuzumi (1815)

konyhakés alá
angolnát válogatok
rideg az este

かんこ鳥鳴や墓どどのの甲いに
kankodori naku ya hiki dono no tomurai ni (1815)

kakukk gyászének
szól varangyos béka úr
ravatalánál

蠅打やあみだ如来の御天窓
hae utsu ya amida nyorai no on-atama (1815)

nagyot csapok
Amida Buddha szent fejére
ott egy légy

留主にするぞ恋して遊べ庵の蠅
rusu ni suru zo koi shite asobe io no hae (1815)

kunyhóm legyei
csintalankodjatok csak
mindjárt megjövök

柴門や錠のかはりのかたつぶり
shiba no to ya jō no kawari no katatsuburi (1815)

sövénykapumra
került végre retesz is
egy kerti csiga

夕月や涼がてらの墓参
yūzuki ya suzumi gatera no hakamairi (1815)

esteli holdfény
sírokat látogatok
hogy felfrissüljek

我が門に来て瘦雁と成にけり
waga kado ni kite yase kari to nari ni keru (1815)

addig koldultok
kapumnál buta libák
míg le nem fogytok

我菊や形にもふりにもかまはずに
waga kiku ya nari ni mo furi ni mo kamawazu ni (1815)

az én Kikum
krizantémom csöppet sem
ad a módira

朝顔の花に顔出す鼠かな
asagao no hana ni kao dasu nezumi kana (1815)

kikukucskál
hajnóka virágjai
közül egy egér

黒組よ青よ茶色よ虫の鳴
kurogumi yo ao yo chairo yo mushi no naku (1815)

most a fekete
asztán a zöld s a barna
rovarok kórusa

我庵や貧乏がくしの雪とける
waga io ya bimbō gakushi no yuki tokeru (1815)

nyomorult kunyhóm
hótakarója olvad
nem rejtőzködhet

木々の葉や菊のみじめに咲にけり
kigi no ha ya kiku no mijime ni saki ni keri (1815)

hull a fák lombja
krizantém virágzik
kínkeservesen

枯菊に傍若無人の雀哉
kare-giku ni bōjaku bujin no suzume kana (1815)

fonyadt-száradt
krizantémok között
pimasz verebek

金の出た菊も同じく枯にけり
kane no deta kiku [mo] onajiku kare ni keri (1815)

egy pénzt nyerő
krizantémnek is csak
hervadás a sorsa

焚くほどは風がくれたるおち葉哉

ta[ku] hodo wa kaze ga kuretaru ochiba kana (1815)

(Vö. Basó: szélvihar sodor zörgő avart kapumhoz főzhessek teát

Vö. Rjókan: összefú a szél elég hullott levelet hogy tüzet rakjak)

gyűjthatok tüzet
elég száraz levelet
hord ide a szél

うら口や曲げ小便もはつ氷

uraguchi ya mage shōben mo hatsu kōri (1815)

hátsó kapualj
pisálással irkállok
a szűz jégre

こおろぎの寝所にしたる馬ふん哉

kōrogi no nedoko ni shitaru bafun kana (1815)

a tücsök
lótrágyába építi
hálószobáját

門脇や麦つくだけの木下闇

kado waki ya mugi tsuku dake no ko shita yami (1815)

cséplik az árpát
ilyenkor nem henyélhetsz
a lombok árnyán

我庵や小川をかりて冷し瓜
waga io ya kogawa wo karite hiyashi uri (1815)

kunyhóm közelén
lehúti dinnyéimet
a hűvös patak

留主寺にせい出してさく桜哉
rusu tera ni seidashite saku sakura kana (1815)

elhagyott templom
serényen virágzanak
cseresznyefái

蛇に成るけいこにくねる柳かな
hebi ni naru keiko ni kuneru yanagi kana (1815)

éledő kígyók
csavart fűzfa ágai
tekeregnek úgy

わるびれな野に伏とても短夜ぞ
warubire na no ni fusu totemo mijika yo zo (1815)

semmitől se félj!
ha kinn alszol a mezőn

rövid a nyáréj

毒草の花の陰より清水哉

dokusō no hana no kage yori shimizu kana (1815)

mérgező virág
de árnyékán mégis
tisztá víz fakad

先住のつけわたり也かんこ鳥

senjū no tsukewatari nari kankodori (1815)

kakukkmadarát
házunk régi lakója
itt felejtette

小便の滝を見せうぞ来よ蛍

shōben no taki wo mishō zo ko yo hotaru (1815)

tüstént meglátod
vizeletzuhatagom
szentjánosbogár

流さるる蚕の蝶を秋の風

nagasaruru kaiko no chō wo aki no kaze (1815)

selyempilléket
könnyeden elragadó
ősz fuvallat

我雪も連に頼むぞ千曲川

waga yuki mo tsure ni tanomu zo chikuma kawa (1815)

az én havam is

Csikuma-folyó árja

folyatja tova

柴門や足にからまる雀の子

shiba no to ya ashi ni karamaru suzume no ko (1815)

kunyhóm körül

verébfiókák láb alatt

ugrabugrálnak

頬べたのお飯をなくや雀の子

hohobeta [no] o-meshi wo naku ya suzume no ko (1815)

orcámra ragadt

rizsszemért csiripel

egy verébfióka

鶯よ何百鳴いた飯前に

uguisu yo nan-byaku naita meshimae ni (1815)

hej fülemüle

hány száz dalt énekelsz

még evés előtt?

なむなむと口を明たる蛙かな

namu namu to kuchi wo aketaru kawazu kana (1816)

lepcsés szájjal
dicsérik Amidát a
levelibékák

我門へしらなんで這入る蛙哉
waga kado e shiranande hairu kawazu kana (1816)

maga se tudja
kapun ki-be jár-e
a levelibéka

湯入衆の頭かぞへる小てふ哉
yu iri shū no atama kazoeru ko chō kana (1816)

forró kád fölött
fürdőző főket számlál
dolgos kis lepke

涼風の吹木へ縛る我子哉
suzukaze no fuku ki e shibaru waga ko kana (1816)

fához kötöttük
hol hús szellő fújdogál
vásott gyermekem

我庵は草も夏瘦したりけり
waga io wa kusa mo natsuyase shitari keri (1816)

nyári kopárság
kunyhóm körül idén a
fű is levéznuult

大猫のどさりと寝たる団扇哉
ōneko no dosari to netaru uchiwa kana (1816)

nagydarab macska
a legyezőmre hevert
szundikálni

わんぱくや縛れながら夕涼
wanpaku ya shibare nagara yūsuzumi (1816)

a komisz kölke
kikötve is élvezi
a hűvös estét

泣蔵や縛れながらよぶ螢
nakizō ya shibarare nagara yobu hotaru (1816)

kikötött gyerek
mécsbogarat szólongat
könnyei közül

我宿は口で吹ても出る蚊哉
waga yado wa kuchi de fuite mo deru ka kana (1816)

ez az én lakom
lélegzeni is szúnyogot
lélegzem ki

辻仏守り給ふや麦一穂
tsuji-botoke mamori tamau ya mugi hito ho (1816)

útszéli Buddha
egy árva árpakalászt
vett védelmébe

名月にけろりと立しかがし哉
meigetsu ni kerori to tatashi kagashi kana (1816)

szüreti holdfény
megőrzi hidegvérét
a madárijesztő

牛もうもうもうと霧から出たりけり
ushi mō mō mō to kiri kara detari keri (1816)

bús *mú!*-kat bögve
szürke tehén a ködből
ki-kigomolyog

大仏や鼻の穴から霧が出る
daibutsu ya hana no ana kara kiri ga deru (1816)

a nagy bronz-Buddha
orralika párát fú
puha permetet

白露の玉ふみかくなきりぎりす
shira tsuyu no tama fumika[ku] na kirigirisu (1816)

harmatcsöpp gyöngyét
szét ne loccsantsd szöcske
csak óvatosan!

寝返りをするぞそこのけきりぎりす
negaeri wo suru zo soko noke kirigirisu (1816)

túloldalra
fordulok az ágyban
menj arrébb szöcske!

僧正の天窓で折し氷柱哉
sōjō no atama de orishi tsurara kana (1816)

emelt fejével
méltóságos pap törí
a jégcsapokat

干栗の数珠もいく連初時雨
hoshiguri no juzu mo iku ren hatsu shigure (1816)

körbe és körbe
aszott gesztenye olvasóm
első tél-eső!

大江戸や只四五文も薬喰
ōedo ya tada shi go mon mo kusuri-gui (1816)

hatalmas Edo
négy-öt garas egy adag
téli orvosság

なくな雁けふから我も旅人ぞ
naku na kari kyō kara ware mo tabibito zo (1816)

ne bánkódjatok
vadludak, alattatok
vándorlok mától

大栗や旅人衆に拾はるる
ōguri ya tabibito shū ni hirowaruru (1816)

nagy szemúék a
gesztenyék, hát megáll az
utas, gyűjtöget

茹栗と一所に終るはなし哉
yude-guri to isschō ni owaru hanashi kana (1816)

elszemezgettük
a főtt gesztenyét, szónak
is végét szegjük

我庵や用ありそな来る蛙
waga io ya yō ari sōna kuru kawazu (1816)

kunyhómba
sürgős tennivalóval
béka érkezett

うかれ猫どの面さげて又来たぞ
ukare [neko] dono tsura sagete mata kita zo (1816)

szerelmes macska
szégyentelen pofával
somfordál haza

鶯よ咽がかはかば角田川
uguisu yo nodo ga kawakaba sumida-gawa (1816)

csalogány
ha kiszáradt a torkod
ott a Szumida-folyó

瘦蛙まけるな一茶是に有り
yasegaeru makeru na issa kore ni ari (1816)

nyeszlett kis béka
viaskodj a végsőkig
Issza veled van

はつ蝶の夫婦連して来たりけり
hatsu chō no meoto-zurete shite kitari keri (1816)

páronként
érkeznek a tavasz
első pillangói

大犬をこそぐり起す柳哉
ōinu wo kosoguri okosu yanagi kana (1816)

nagydarab kutya
hátát megcirógatja
egy szomorúfűz

てんでんに遠夕立の目利哉
ten-den ni tō yūdachi no mekiki kana (1816)

távol vihar dúl
minden nézőjének
van véleménye

叱られて又疲うの入にけり
shikararete mata tsukare u no iri ni keri (1816)

leszidás után
a fáradt kormoránok
újra lebuknak

老けりな扇づかいの小ぜはしき
oi keru na ōgi-zukai no ko-zewashiki (1816)

ahogy öregszem
túlzásba viszem kissé
az önlegyezgetést

人の世に田に作る蓮の花
hito no yo ni ta ni tsukuraruru hasu no hana (1816)

ember világa
lótuszvirágok földjét
rizsnek túrják fel

里の子が犬に付たるさ苗哉
sato no ko ga inu ni tsuketaru sanae kana (1816)

parasztgyerek
rizspalántát ültet
a kutya hátába

身一つ是は朝寒夜寒哉
mi hitotsu kore wa asa-zamu yozamu kana (1816)

életem ennyi
hideg reggelek nyomán
hideg éjszakák

山里は小便所も花の哉
yama-zato wa shōbenjo mo hanano kana (1816)

hegyi falu
vizelde-helyük is
virágmező

蜻蛉の寝所したるかがし哉
tombō no ne-dokoro shitaru kagashi kana (1816)

szitakötő
egy madárijesztőre
szállt le aludni

こおろぎに唄うたわせて小夜砧
kōrogi ni uta uta[wa]sete sayo-ginuta (1816)

kíséret is szól
éjjeli tücsökzajhoz
vásznat kallóznak

高枝や渋柿一つなつかしき
taka eda ya shibugaki hitotsu natsukashiki (1816)

magas ág hegyén
régi időket idéz
egy fanyar hurma

元日をするや揃ふて小田の雁
ganjitsu wo suru ya sorou[te] oda no kari (1817)

rizsföldi ludak
ünneplik az újévet
tömegestül

影ぼしもまめ息災でけさの春
kageboshi mo mame sokusai de kesa no haru (1817)

az árnyékom is
jó egészségnek örvend
tavaszi pirkadat

寝て起て大欠して猫の恋
nete okite ōakubi shite neko no koi (1817)

macskám fölébredt
ásít nyújtózik – bagzani
támadt kedve

鶯やたばこけぶりもかまはずに
uguisu ya tabako kemuri mo kamawazu ni (1817)

csalogány csattog
csöppet sem zavarja
a pipánk füstje

一村やうにかせがせて夕枕
hito mura ya u ni kasegasete yūmakura (1817)

alszik a város
de a kormoránokat
dolgoztatják

誰か又我死がらで更衣
dare ka mata waga shinigara de koromogae (1817)

ha majd meghalok
új nyári köntösömet
ki hordja tovább?

帰る迄庵の番せよ閑古鳥
kaeru made io no ban seyo kankodori (1817)

míg vissza nem térek
örködj kunyhóm felett
hegyi kakukk

たしなめよ口がすぐるぞ行々し
tashiname yo kuchi ga suguru zo gyōgyōshi (1817)

gátlástalanul
kitátod a szádat
nádi poszáta

鳴くな雁どこも旅寝の秋の月
naku na kari doko mo tabine no aki no tsuki (1817)

ne sírjatok ludak
ahol ragyog az őszi hold
akad szálláshely

うら壁やしがみ付たる貧乏雪
ura kabe ya shigami tsuketaru bimbō yuki (1817)

nyomorult hó
kunyhóm hátsó falának
támaszkodott

鍋の尻ほしておく也雪の上
nabe no shiri hoshite oku nari yuki no ue (1817)

fenékkal az égnek
kondérok száradnak
frissen hullt havon

蠅打が巧者也けり冬籠
hae uchi ga kōsha nari keri fuyugomori (1817)

a légycsapkodás
mestere elvonult
téli magányba

笠でするさらばさらばや薄がすみ
kasa de suru saraba saraba ya usu-gasumi (1817)

bambusz eső-
kalapot lengetve búcsúzunk
szitáló ködben

浄はりの鏡見よ見よ猫の恋
jōhari no kagami mi yo mi yo neko no koi (1817)

nézz a tükörbe
ha találkára indulsz
te bagzó macska!

山寺や祖師のゆるしの猫の恋
yamadera ya soshi no yurushi no neko no koi (1817)

hegyi kolostor
malaszttal teljes hévvel
macskák bagzanak

蚤噛んだ口でなむあみだ仏哉
nomi kanda kuchi de namu amida butsu kana (1817)

bolhát roppant és
„*Namu Amida Bucu*”-t
mormol foga közt

大川へ風とばする美人哉
ōkawa e shirami tobasuru bijin kana (1817)

széles folyóba
pöcköli be tetveit
egy szépasszony

秋の風宿なし鳥吹かれけり
aki no kaze yado nashi karasu fukare keri (1817)

az őszi szél
hazátlan hollót kerget
majd magával ragadja

露の世は得心ながらさりながら
tsuyu no yo wa tokushin nagara sari nagara (1817)

csak egy csepp harmat
harmatcsepp az egész világ
mégis más... mégis

菊さくや山の天窓も白くなる
kiku saku ya yama no atama mo shiroku naru (1817)

krizantémvirág
még a hegy üstöke is
fehérbe fordult

大名は濡れて通るを炬燵哉
daimyō wa nurete tōru wo kotatsu kana (1817)

átázott nagyúr
faszénserpényőm mellett
száritkozik

大栗や刺の中にも虫の住
ōguri ya toge no naka ni mo mushi no sumu (1817)

szelíd gesztenye
tüskés házad megosztod
egy csöpp féreggel?

膝節でほたを折さへ手柄哉
hizabushi de hota wo oru sae tegara kana (1817)

puszta térdemen
száraz ágat tördelek
feltüzel erőm

負てから大名の菊としられけり
makete kara daimyō no kiku to shirare keru (1817)

versenyt vesztettem
urunk krizantémja nyert
mily meglepetés

雪の日や字を書習ふ盆の灰
yuki no hi ya ji wo kakinarau bon [no] hai (1817)

havas téli nap
tűzhely hűlt hamujába
szépírást rovok

負菊の叱られて居る小隅哉
make kiku [no] shikararete iru kosumi kana (1818)

vesztes krizantém
büntetését tölti
egy sarokban

山寺や茶の子のあんも菊の花
yamadera ya cha no ko no an mo kiku no hana (1818)

hegyi templomban
a teasütemény is
krizantém-mintás

狗の鼻で尋る菫哉
enokoro no hana de tazunuru sumire kana (1818)

orrát a kutya
ibolyák közé dugta
szimatot kapott

人声の江戸にも馴れて菊の花
hito-goe no edo ni mo narete kiku no hana (1818)

lassan megszokták
Edo város lármáját
a krizantémok

笹葉の春雨なめる鼠哉
sasappa no harusame nameru nezumi kana (1818)

bambuszlevélről
tavaszi esővizet
lefetyel az egér

降雪の中も春風吹にけり
furu yuki no naka mo haru kaze fuki ni keru (1818)

hópelyhek közt
koratavaszi szellő
fúj észrevétlen

雪解や貧乏町の瘦せ子達
yuki-doke ya bimbō machi no yase kodachi (1818)

elolvadt a hó
keskeny sikátorokban
cingár gyerekek

闇より闇に入るや猫の恋
kuraki yori kuraki ni iru ya neko no koi (1818)

setét éjből ki
setét éjszakába el
– a bagzó macska

ばか猫や縛れながら恋を鳴く
baka neko ya shibarare nagara koi wo naku (1818)

bolond egy macska
kikötve is párja
után nyivákol

藪超の乞食笛よ鶯よ
yabu goshi no kojiki fue yo uguisu yo (1818)

fák közt foszlányok
koldus fuvolaszó és
fülemüledal

小島にも畠打也鳴雲雀
kojima ni mo hatake utsunari naku hibari (1818)

parányi sziget
ott is pacsirtadalra
túrják a földet

祝ひ日や白い僧達白い蝶
iwai-bi ya shiroi sōdachi shiroi chō (1818)

fehér csuhás papok
és patyolat pillangók
felvonulása

大馬に尻こすらるる桜哉
ō uma ni shiri kosuraruru sakura kana (1818)

jókora kanca
dörgöli roppant farát
cseresznyeághoz

桜へと見えてじんじんばしより哉
sakura e to miete jin-jin bashiyori kana (1818)

bámész vénember
felgyűrt pongyolában néz
fesző cseresznyét

はらはらと畠のこやしや桜花
hara-hara to hata no koyashi ya sakura kana (1818)

leszállingóznak
a cseresznye szirmai
trágya a kertnek

おのづから頭の下たるぼたん哉
onozukara zu no sagaritaru botan kana (1818)

önkéntelen
lehajlik a fej előtted
ó bazsarózsa

狼の糞を見てより草寒し
ōkami no kuso wo mite yori kusa samushi (1818)

künn a legelőn
farkas szarba botlottam
hideg borzongat

旅人の悪口す也初時雨
tabibito no waru-guchi su nari hatsu shigure (1818)

a vándor száján
átok buzog elő
első tél-eső

士の供を連たる御犬哉
samurai no tomo wo tsuretaru o-inu kana (1818)

üvözöljük a
szamuráj csatlósai közt
Eb uraságot!

落栗や先へ鳥に拾はるる
ochi-guri ya saki e karasu ni hirowaruru (1818)

hullott gesztenyék
az első harapás
mindig a varjúé

たのもしや棚の蚕も喰盛り
tanomoshi ya tana no kaiko mo kui-zakari (1818)

ígéretes nesz
a tálcán selyemhernyók
tömik magukat

梅の花庵の鬼門に立りけり
ume no hana io no kimon ni tatari keri (1818)

zöldbarackfa
kunyhóm balszerencsés fele
mellett virágzik

花を折る拍子にとれししゃくり哉
hana wo oru hyōshi ni toreshi shakuri kana (1818)

virágos gallyat
törtem és a csuklásom
elállt hirtelen

としよれば煤け扇もたのみ哉
toshiyoreba susuke ōgi mo tanomi kana (1818)

öregembernek
szutykos papírlégyező
is jól szolgál

秋風やつみ残されし桑の葉に
akikaze ya tsumi-nokosareshi kuwa no ha ni (1818)

szilaj őszi szél
szaggatja az eperfa
leszedetlen lombját

ふいと立おれをかがしの替哉
fui to tatsu ore wo kagashi no kawari kana (1818)

ácsorgok-tántorgok
helyettesíthetném a
madárijesztőt

是程のぼたんと仕かたする子哉
kore hodo no botan to shikata suru ko kana (1818)

bazsarózsánk
ilyen nagy – és a kislány
kítárja karját

おもしろう汗のしみたる浴衣哉
omoshirō ase no shimitaru yukata kana (1818)

milyen kellemes
lenge pamut köntösöm
csupa izzadtság

蝶ひらひら庵の隅々見とどける
chō hira-hira io no sumi-zumi mitodokeru (1819)

repkedő lepke
kunyhóm minden zeg-zugát
végigvizsgálja

梅が香や小藪の中も正一位
ume ga ka yak o yabu no naka mo sei ichi-i (1819)

szerény cserjésben
a szilvavirág illat
első osztályú

五月雨も中休みぞよ今日は
samidare mo nakayasumi zo yo konnichi wa (1819)

ötödik havi
esőzés – szabadnapot

vett ki mára

鶺鴒の真似を鶺鴒より巧者な子供哉

u no mane wo u yori kōsha-na kodomo kana (1819)

túlszárnyalja

egy gyerek a kormoránt

oly jól mímeli

衣替て居って見てもひとりかな

kinu kaete suwatte mite mo hitori kana (1819)

ülsz vadonatúj

nyári köntösben mégis

egyedül vagy

線香の火でたばこ吹くすすみかな

senkō no hi de [ta]bako fuku suzumi kana (1819)

hűvös huzatban

füstölópálcikával

gyújtok pipára

時鳥なげや頭痛の抜る程

hototogisu nake ya zutsū no nukeru hodo (1819)

énekelj kakukk

mindjárt kigyógyítasz

a fejfájásból

あばら家や其身其まま明の春

abaraya ya sono mi sono mama ake no haru (1819)

kitavaszodott

roskadozó házamban

minden a régi

目出度さもちう位もおらが春

medetasa mo chū kurai nari oraga haru (1819)

boldog újévem

csak olyan átlagos

tavasznak tűnik

御盛りや草の庵ももりはじめ

osaga[ri] ya kusa no iori mo mori hajime (1819)

újévi eső

zsúptetőm is először

ázik be idén

朝市の大肌ぬぎや春の雨

asa ichi no ōhadanugi ya haru no ame (1819)

tavaszi zápor

virrad, vásárba megyek

mellem kitárom

門前や子どもの作る雪げ川

monzen ya kodo[mo] no tsukuru yukige kawa (1819)

gyerekek ássák
hólé-folyó medrét
kinn a kapuban

雀の子そこのけそこのけ御馬が通る
suzume no ko soko noke soko noke o-uma ga tōru (1819)

verébfiók hé
takarodj el az útból
itt vonul Ló úr!

鶯の兄弟連れか同じ声
uguisu no kyōdai zure ka onaji koe (1819)

egy a füttyötök
csattogó csalogányok
mind ikrek vagytok?

鶯の目利してなくわが家哉
uguisu no mekiki shite naku waga ya kana (1819)

kicsinyli házam
a fanyalgó csalogány
és lecsattogja

おれとして白眼くらする蛙かな
ore to shite niramikura suru kawazu kana (1819)

farkasszemet nézek
a levelibékával
nem mozdulhatok!

親分と見へて上座に鳴蛙
oyabun to miete jōza ni naku kawazu (1819)

vezérbékának
vélnéd amint fölugrik
brekegni a szószékre

其声で一つおどれよなく蛙
sono koe de hitotsu odore yo naku kawazu (1819)

ha már énekelsz
táncra is perdülhetnél
levelibéka

塵塚にあんな小蝶が生れけり
chirizuka ni anna ko chō ga umare keri (1819)

szemétdombon
a kisdéd pillangó
megszületett

梅の花ここを盗めとさす月か
ume no hana koko wo nusume to sasu tsuki ka (1819)

biztatón ragyogsz
a szilvavirágot jaj
leszakajtsam, hold?

苦の娑婆や花が開けばひらくとて
ku no saba ya hana ga hirakeba hiraku tote (1819)

fertő a világ
de nyílnak a virágok
csak azért is

花の陰赤の他人はなかりけり
hana no kage aka no tanin wa nakari keri (1819)

virágzó fák
árnyékában nincsenek
vadidegenek

山の月花ぬす人をてらし給ふ
yama no tsuki hana nusubito wo terashi tamau (1819)

hegyi hold fénye
a virágtolvajnak is
éppúgy világol

あついとてつらで手習した子かな
atsui tote tsura de tenari shita ko kana (1819)

tusfoltos a kéz
verejtékes a homlok
gyermek-szépírás

大帳を枕としたる暑かな
daichō wo makura to shitaru atsusa kana (1819)

hús kontókönyv kell
fejem alá párnának
tikkaszt a hév nap

おどる魚桶とおもふやおもはぬや
odoru uo oke to omou ya omowanu ya (1819)

halak szökdelnek
nem tudják hogy dézsában
úsznak vagy tudják?

一尺の滝も音して夕涼み
isshaku no taki mo oto shite yūsuzumi (1819)

lábnyi magasból
is zuhog a zuhatag
húsebb az este

一雫天窓なでけり引がえる
hito shizuku atama nade keri hikigaeru (1819)

hullt egy csepp eső
szétmorzsolja kobakján
a varas béka

我袖を親とたのむか逃ぼたる
waga sode wo oya to tanomu ka nige-botaru (1819)

szülédnek véled
köntösöm lengő ujját
szentjánosbogár

縁の蠅手をする所を打れけり
en no hae te wo suru toko wo utare keri (1819)

tornácomon ül
kezét tördeli egy légy
csatt! nincs kegyelem

炭の火や旦の祝儀の咳ばらひ
sumi no hi ya asa no shūgi no sekibarai (1819)

faszénnel fűtök
köhögéssel köszöntöm
a füstös reggelt

人一人蠅も一つや大座敷
hito hitori hae mo hitotsu ya ōzashiki (1819)

a nagyszobában
egy ember meg egy légy
csak ketten vannak

古郷は蠅すら人をさしにけり
furusato wa hae sura hito wo sashi ni keri (1819)

szülőfalumban
könyörtelenül csípnek
még a legyek is

世がよくばも一つ留れ飯の蠅
yo ga yokuba mo hitotsu tomare meshi no hae (1819)

mert ez jó világ
lakmározhat még egy légy
a főtt rizsemen

とべよ蚤同じ事なら蓮の上
tobe yo nomi onaji koto nara hasu no ue (1819)

ha ugrasz bolha
miért ne ugranál rá
a lótvuszvirágra?

咲花も此世の蓮は magari けり
saku hana mo kono yo no hasu wa magari keri (1819)

világunkban
görbednek a lótoszok
már virágjukban

酒尽て真の座に付月見哉
sake tsukite shin no za ni tsuku tsukimi kana (1819)

megittuk a bort
nekiveselkedhetünk
holdat bámulni

人顔は月より先へ欠にけり
hito-gao wa tsuki yori saki e kake ni keri (1819)

az ember arca
hamarabb halványul el
mint elfogy a hold

人の世は月もなやませたまいけり
hito no yo wa tsuki mo nayamase tamai keri (1819)

ember világa –
a hold is csak messziről
szenvedheti

寝所見る程は卯の花月夜哉
nedoko miru hodo wa u no hana tsuki yo kana (1819)

hálósobámba
gyöngyvirágcserje vetít
derengő holdfényt

秋風やむしりたがりし赤い花
aki kaze ya mushiritagarishi akai hana (1819)

ősz szélben most
vörös virágot szedne
halott kislányom

一文に一つ鉦うつ寒さ哉
ichi mon ni hitotsu kane utsu samu[sa] kana (1819)

egy rézgarasért
kondíthatok harangot
hideg dermeszt meg!

木がらしや二十四文の遊女小家
kogarashi ya ni jū shi mon no yūjo-goya (1819)

hideg szél sűvít
hí huszonnégy garasos
szajha viskója

西方は極楽道よかれのはら
saihō wa gokuraku [michi] yo kareno hara (1819)

napnyugatra hol
Buddha Paradicsoma
letarlott mezők

御十夜は巾着切も月夜也
o-jūya wa kinchakukiri mo tsuki yo nari (1819)

tél... templom... ima
átmetszették erszényem
világít a hold

菜畠を通してくれる十夜哉
na-batake wo tōshite kureru jūya kana (1819)

téléji ima
hazafelé keresztül-
vághatok kertjén

のふなしはつみも又なし冬ごもり
nō nashi wa tsumi mo mata nashi fuyugomori (1819)

nem cselekszik jót
vétkezni sem vétkezik
téli magányban

六道の辻に立けりかれ尾花
roku dō no tsuji ni tachi keri kare obana (1819)

hatfelé visz út
a kereszteződésben
elfakult fűben

尼達や二人かかって引大根
ama-dachi ya futatsu kakatte hiki daikon (1819)

apácából kell
vagy kettő, kihúzzanak
egy szál retket

名月のあるが上にも玉火哉
meigetsu no aru ga ue ni mo tamabi kana (1819)

szüreti holdfényt
halvány homályba taszít
a tűzijáték

鶏の抱かれて見たるぼたん哉
niwatori no dakarete mitaru botan kana (1819)

tojását kelti
a kotlós míg csodálja
a bazsarózsát

福の神やどらせ給ふぼたん哉
fuku no kami yadorase tamau botan kana (1819)

szerencseisten
szerencséd hogy itt lakik
a bazsarózsa

ぼたん迄果報のうすき我家哉
botan made kahō no usuki waga ya kana (1819)

bazsarózst is
elhagyja szerencséje
házamnak táján

らくらくと寝て咲にけり名無菊
raku-raku to nete saki ni keru na nashi kiku (1819)

békében nyugszik
elvirágzott krizantém
neve nem ismert

けふこそは地獄の衆もお正月
kyō koso wa jigoku no shū mo o-shōgatsu (1820)

pokolfajzatok
újévet ünnepelnek
ma még ők is

乞食子や歩ながらの風
kijiki ko ya aruki nagara ikanobori (1820)

kolduló útján
sárkányt reptet a gyerek
mind magasabbra

春雨や妹が袂に銭の音
harusame ya imo ga tamoto ni zeni no oto (1820)

tavaszi eső
nejem ujjzsebében
érmék csilingelnek

春雨や猫におどりをおしえる子
harusame ya neko ni odori [wo] oshieru ko (1820)

tavaszi eső
egy kislány táncórát ad
rest macskájának

身の上の鐘としりつつ夕がすみ
mi no ue no kane to shiritsutsu yūgasumi (1820)

tudom a harang
elüti az életem
esti félhomály

汚れ猫それでも妻は持ちにけり
yogore neko sore demo tsuma wa mochi ni keri (1820)

mocskos egy macska
úgy igaz de van néki
élete párja

又むだに口明く鳥のまま子哉
mata muda ni kuchi aku tori no mamako kana (1820)

fióka csőre
hasztalan tárog ha
mostohagyerek

野仏の袖にかくれてきじの鳴
no-botoke no sode ni kakurete kiji no naku (1820)

fácán rikoltoz
kő-Buddha köntösének
ujjába bújván

産みさうな腹をかかえて鳴蛙
umisōna hara wo kakaete naku kawazu (1820)

ekkora pocakkal
hippre-hoppra szülni fogsz
brekegő békám

臭水の井戸の際より梅の花
kusa mizu no ido no kiwa yori ume no hana (1820)

a bűzölgő kút
káváját beborítják
a szilvavirágok

江戸桜花も銭だけ光る哉
edo sakura hana mo zeni dake hikaru kana (1820)

Edo városunk
cseresznyéi csak pénzért
virágzanak ki

京人や日傘の陰の野酒盛り
kyōbito ya higasu no kage no no-sakamori (1820)

nagyvárosi nép
napernyő alatt meleg
rizsbort iszogat

御仏にかじり付たる藪蚊哉
mi-botoke ni kajiritsukitaru yabu ka kana (1820)

erdei szúnyog
beledöfné fullánkját
a kő-Buddhába

甘からばさぞおれが露人の露
amakaraba sazo oraga tsuyu hito no tsuyu (1820)

gyöngyharmat ha
édes lenne – felosztanánk
mi enyém mi tied

稲妻や狗ばかり無欲顔
inazuma ya enokoro bakari muyoku kao (1820)

villám fényénél
csak a kutya pofája
lehet ártatlan

蛇の穴阿房鼠が入にけり
hebi no ana ahō nezumi ga iri ni keri (1820)

kígyófészekbe
beszaladt sebtiben egy
esztelen egér

仰のけに落ちて鳴けり秋の蝉
aonoke ni ochite naki keri aki no semi (1820)

hátára esett
de még mindig herseg az
őszi kabóca

遠山が目玉にうつるとんぼ哉
tōyama ga medama ni utsuru tombo kana (1820)

a messzi bércek
szitakötő szeméből
verődnek vissza

渋い所母が喰けり山の柿
shibu[i] toko haha ga kui keru yama no kaki (1820)

datolyaszilva
a hegyről – fanyar felét
anya eszi meg

重荷負ふ牛や頭につもる雪
omoni ou ushi ya atama ni tsumoru yuki (1820)

a tehén fején
súlyosbodó málha: hó
gyűlik halomba

庵の煤風が払ってくれにけり
io no susu kaze ga haratte kure ni keru (1820)

a szél szívesen
kitakarítja söpri
koszos kunyhómat

かりそめの雪も仏となりけり
karisome no yuki mo hotoke to nari ni keru (1820)

még a tünékeny
hóból is buddhákat
építünk magunknak

掃溜も鶴だらけ也和歌の浦
hakidame mo tsuru darake nari waka no ura (1820)

szállnak a darvak
szemétdombról szemétdombra
szép Vaka-part!

はづかしやとられぬ栗の目にかかる
hazukashi ya torarenu kuri no me ni kakaru (1820)

egy leszedetlen
gesztenye szégyenszemre
fennmaradt a fán

たがたがと枯恥かくな乱れ菊
taga-taga to kare haji kaku na midare-giku (1820)

nem kell szégyellned
te bizony dülöngélsz
öreg krizantém

金下戸や蝕名月の目利哉
kanageko ya shoku meigetsu no mekiki kana (1820)

nem italos
hát csepüli a szüreti
holdfogyatkozást

綿きせて十程若し菊の花
wata kisete ju hodo wakashi kiku no hana (1820)

fázós krizantém
betakarok vagy tízet
vászonrongyokkal

朝寒や菊も少々素湯土瓶
asa-zamu ya kiku mo shōshō sayu dobin (1820)

hideg a reggel
a krizantémnak is jut
meleg teavíz

人里に植れば曲る野菊哉
hito-zato ni uereba magaru nogiku kana (1820)

faluközelben
csavaros krizantémok
körben a mezőn

作らるる菊から先へ枯れにけり
tsukuraruru kiku kara saki e kare ni keri (1820)

a természet
krizantém hervad el
leghamarabb

春風や侍二人犬の供
haru kaze ya samurai futari inu no tomo (1820)

tavaszi szellő
kutya jön két szamuráj
fegyvernökével

歯ももため口に加へてつぎ穂哉
ha mo motanu kuchi ni kuwaete tsugiho kana (1820)

vén kertész fogja
fogatlan szájában
oltóvesszejét

後になり先になる蝶や一里程
ato ni nari saki ni naru chō ya ichi ri hodo (1820)

mérfölddel előbb
lehagytam egy pillangót
most előttem van

草の葉に蚊のそら死をしたりけり
kusa no ha ni ka no sorajini [wo] shitari keri (1820)

menekülő szúnyog
halottnak tetteti magát

egy fűszál hegyén

雨の夜や鉢のぼたんの品定

ame no yo ya hachi no botan no shinasadame (1820)

esős éjszaka

cserepes peóniám

termetesebb lett

鶏の小首を曲げる夜寒哉

niwatori no kokubi wo mageru yozamu kana (1820)

kitekertem

egy csirke nyakát

zord az éjszaka

茶土瓶やああああ一杯秋の露

cha dobin ya aa aa ippai aki no tsuyu (1820)

teáskannám

üde őszi harmattal

ah! telis-tele

こおろぎのうけ泊て鳴竈かな

kōrogi no uketomete naku kamado kana (1820)

sötét mélységből

énekel a tücsök

kemencébe bújt

烏さへ年とる森は持にけり

karasu sae toshitoru mori wa mochi ni keru (1820)

még a varjak is
saját ligetükben élük
öregkorukat

真直な小便穴や門の雪

massuguna shōben ana ya kado no yuki (1820)

kapunk mögött
valaki hóba hugyozott
szép sárga lyuk

元日やどちらむいても花の娑婆

ganjitsu ya dochira muite mo hana no shaba (1821)

eljött az újév
romlásnak világa hol
nem virágzol ki?

門口や自然生なる松の春

kado-guchi ya jinen bae-naru matsu no haru (1821)

kikelt magától
tavaszi fenyőmagonc
épp a kapuban

江戸衆や庵の犬にも御年玉

edo shū ya io no inu ni mo o-toshidama (1821)

újév Edóban
kunyhók kutyáinak is
jár az ajándék

御仏と一所に霞む天窓かな
mi-botoke to issihō ni kasumu atama kana (1821)

magam és Buddha
fejvesztettek lettünk
a sűrű ködben

本堂の上に鶏なく雪げ哉
hondō no ue ni tori naku yukige kana (1821)

templom tetején
kakas kukorékolja
elolvadt a hó!

蟻の道はや付にけり花御堂
ari no michi haya tsuki ni keru hanamidō (1821)

Buddha születés-
napján virágos templomba
hangyák vonulnak

ぼうふりの念仏おどりや墓の水
bōfuri no nebutsu odori ya haka no mizu (1821)

szúnyoglárvák
lejtének emléktáncot
síri tócsában

やれ打な蠅が手をすり足をす
yare utsuna hae ga te wo suri ashi wo suru (1821)

ne bántsd a legyet
kezét-lábát tördeli
hozzád esedez

名月や出家士諸商人
meigetsu ya shukke samurai shoakindo (1821)

aratáskor mind
holdat bámul: kalmárok
papok szamurájok

むだ草は露もむだ置したりけり
muda kusa wa tsuyu mo muda oku shitari keri (1821)

hiú fűszálon
hasztalan harmat – úgyis
minden hiába

乞食の角力にさへも最眞かな
kojiki no sumō ni sae mo hiiki kana (1821)

még a koldusnak
is van kedvenc szumó-
birkózója

板行にして売れけり負角力
hankō ni shite urare keru make-zumō (1821)

díszelg a képe
vásári fametszeten
vesztes birkózó

女房も見て居りにけり負角力
nyōbō mo mite iri ni keru make-zumō (1821)

vesztes birkózó
felesége is nézte
a bajnokságot

はつ雪や雪駄ならして善光寺
hatsu yuki ya setta narashite zenkōji (1821)

leesett a hó
csoszognak a bőrsaruk
Dzenkó templomban

隅の蜘蛛案じな煤はとらぬぞよ
sumi no kumo anjina susu wa toranu zo yo (1821)

ne ijedj meg pók
ritkán állok neki a
takarításnak

夕陰や下手が植ても苔の花
yūkage ya heta ga uete mo koke no hana (1821)

esteli árnyak
még a lomha moha is
kivirágzott

古蛇やはや西方の穴に入
furu hebi ya haya saihō no ana ni iru (1821)

öreg vipera
mint a Nyugati Mennybe
lyukába csusszan

大栗や我が仲間もいが天窓
ōguri ya ware ga nakama mo iga atama (1821)

nagy szem gesztenye
hasonlítok rád ugye
sörtés fejemmel

爺打った栗と末代言れけり
jii utta kuri to matsudai iware keru (1821)

az öregember
fejét gesztenye veri
ocsmány egy világ

ばか猫や逃たいが栗見にもどる
baka neko ya nigeta iga kuri mi ni modoru (1821)

botor a macska
gesztenye szakadt nyakába
fölnéz a fára

瘦庭にやせぼたんではなかりけり
yase niwa ni yase botan dewa nakari keri (1821)

szánalmas kertben
csöppet sem szánni valók
a bazsarózsák

あさぢふの素人花火に勝れけり
asajiu no shirōto hanabi ni sugure keri (1821)

tűzijátékra
kontár munkánál szebbre
képes a nádas

日永とて犬と鳥の喧嘩哉
hi naga tote inu to karasu no kenka kana (1821)

véget nem érő
vitába keveredett
kutya és varjú

初雪や一ニ三四五六人
hatsu yuki ya ichi ni san yon go roku hito (1821)

tél első hava
egy kettő három négy öt
vagy tán hat ember

筍の面かく猫の影法師
takenoko no tsura kaku neko no kagebōshi (1821)

macska árnyéka
aligha karmolja meg
a bambusz rügyét

汁のみの足に咲けり菊の花
shiru no mi no tashi ni saki keri kiku no hana (1821)

kivirágoztak
mehetnek is levesbe
a krizantémok

片陰に日向ぼこりや隠居菊
kata kage ni hinata bokori ya inkyo kiku (1821)

eldugott zugban
sütkérezik a napon
remete-krizantém

鶯やあきらめのよい籠の声
uguisu ya a[ki]rame no yoi kago no koe (1821)

a fülemüle
megbékélt a sorssal
kalitban dalol

おち栗や仏も笠をめして立
ochi-guri ya hotoke mo kasa wo meshite tatsu (1821)

gesztenye potyog
kő-Buddha fejére is
nádkalap kéne

着ながらにせんだくしたり夏の雨
ki nagara ni sendaku shitari natsu no ame (1821)

ruhám magamon
hagyva is kimoshatom
nyári zivatar

生れでて蝶は遊ぶを仕事哉
umaredete chō wa aso[bu] wo shigoto kana (1821)

amint megszületik
a pillangó dolga
már csak a játék

夕涼に笠忘れけり後の宿
yūsuzu ni kasa wasure keri ato no yado (1821)

hűvös az este
nádkalapom ott maradt
volt szállásomon

雨雲やまごまごしては峰と成る
ame-gumo ya magomago shite wa mine to naru (1821)

esőfelhők
múlatják így az időt
– tornyosulnak

雨ごひのあげくの果の出水哉
amegoi no ageku no hate no demizu kana (1821)

imádkoztunk
eredjen el az eső
most jön az árvíz!

十露盤にあごつつ張って昼寝哉
soroban ni ago tsuppatte hirune kana (1821)

szorobánjára
támasztja állát – itt a
pihenőidő

ばか喧嘩はやして行やほととぎす
baka-genka hayashite yuku ya hototogisu (1821)

ostoba vita
a kakukk hanyatt-homlok
elmenekül

蛇も一皮むけて涼しいか
kuchinawa mo hito kawa mukete suzushii ka (1821)

bőrödet kigyó
hogy így levetetted
már nincs meleged?

老牛も蠅はらふ尾は持にけり
oi ushi mo hae harau o wa mochi [ni] keri (1821)

a vén tehén is
fel van fegyverezve
légycsapó farokkal

老の手や蠅を打さへ逃た跡
oi no te ya hae wo utsu sae nigeta ato (1821)

elszállt legyek
hűlt helyét csapkodja
vénülő kezem

作りながらわらぢ売なり木下闇
tsukuri nagara waraji uru nari ko shita yami (1821)

árnyékos fa alatt
gyékénybocskort fonogatsz
közben árulod is

一丸メいくらが物ぞ蓮の露
hito marume ikura ga mono zo hasu no tsuyu (1821)

a lótoszvirág
kerek harmatcseppjébe
mennyi víz fér?

名所の月見てくらすかがし哉
nadokoro no tsuki mite kurasu kagashi kana (1821)

látni a holdat
éppen jó helyre állt a
madárijesztő

餅つきをせがむ子もなし然りながら
mochi tsuki wo segamu ko mo nashi sari nagara (1821)

tésztát dagasztunk
de ki kérjen belőle
hol a gyerekekünk?

すすけ紙まま子の凧としられけり
susuke kami mamako no tako to shirare keri (1822)

papírsárkánya
piszkos papírból készült
mostohagyermek

居並んで達磨も雛の仲間哉
inarande daruma mo hina no nakama kana (1822)

egy keljfeljancsi-
-Bódhidharma beállt a
babák sorába

足で追ふ鼠が笑ふ夜寒哉
ashi de ou nezumi ga warau yozamu kana (1822)

cincogva kacag
az elszalasztott egér
rideg éjszaka

大仏の鼻から出たる乙鳥哉
daibutsu no hana kara detaru tsubame kana (1822)

a Nagybuddha
orrlyukából hirtelen
fecske repült ki

一文が水を馬にも呑せけり
ichi mon ga mizu wo uma ni mo nomise keru (1822)

egy garas ára
hideg víz – még kancám is
eloltja szomját

鶯は籠で聞かよ閑古鳥
uguisu wa kago de kiku ka yo kankodori (1822)

rab fülemüle
kalitkában hallod-e
ha szól a kakukk?

蜘蛛の子はみなちりじりの身すぎ哉
kumo no ko wa mina chirijiri no misugi kana (1822)

a pók-porontyok
szétszéledtek: el kell
tartani magukat

さく蓮下水下水のおち所
saku harasu gesui gesui no ochi dokoro (1822)

lótusz virágzik
a kanális elfolyó
mocsadékában

冷水や桶にし汲ば只の水
hiya mizu ya oke nishi kumeba tada no mizu (1822)

friss hideg víz
de merítsd meg benne
vedred: csak víz

鳴な虫別るる恋はほしにさへ
naku na mushi wakaruru koi wa hoshi ni sae (1822)

csitt prücsök némulj!
elszakasztott szeretők
a csillagok is

鳴ながら虫の乗行浮木かな
naki nagara mushi no noriyuku ukigi kana (1822)

zeng zeng a tücsök
úszó gallyon utazik
el valahová

はつ雪に一の宝尿瓶かな
hatsu yuki ni hitotsu no takara shibin kana (1822)

kincset ér az év
első hóiharában
egy éjjeliedény

赤足袋を手におっぱめる子ども哉
aka tabi wo te ni oppameru kodomo kana (1822)

csöpp kezére
vörös lábzoknit cibál
anyátlan kisfiam

雀らも真似してとぶや渡り鳥
suzumera mo mane shite tobu ya watari-dori (1822)

utánzó veréb
egy vándormadár-csapat
mellé csapódik

今の世や山の栗にも夜番小屋
ima no yo ya yama no kuri ni mo yoban goya (1822)

olyan világ ez
a hegyi gesztenyékre
éjjel csősz vigyáz

錠明て人通しけりぼたん畠
jō akete hito tōshi keri botan hata (1822)

beólalkodom
nyitva hagyták a reteszt
peóniakert

池の蓮金色に咲く欲はなし
ike no hasu konjiki ni saku yoku wa nashi (1822)

lótusz a tavon
aranyló nap fényében
nincs mire vágyjon

我恋は夜ごとごとの湯婆哉
waga koi wa yoru goto-goto no tampo kana (1822)

szerelmi légyott
a lábmelegítőmmel
egész éjszaka

掃溜も又一入の紅葉かな
hakidame mo mata hitoshio no momiji kana (1822)

szemétdombhoz
különös hozzávaló
vörös falevél

草の花菌のゆへに踏れけり
kusa no hana kinoko no yue ni fumare keri (1822)

eltaposott
vadvirágok – hála
a gombáknak

稲妻や畠の中の風呂の人
inazuma ya hatake no naka no furo no hito (1822)

csapkod a villám
forró fürdőt vesz valaki
szabad ég alatt

梅咲けど湯桁は水で流れけり
ume sakedo yugeta wa mizu de nagare keri (1822)

szilva virágzik
forró fürdőkádakból
túlcsordul a víz

秋立といふばかりでも寒かな
aki tatsu to iu bakari demo samusa kana (1822)

megjött az ősz
már kimondani is
borzongató

御仏の膝の上也蛇の衣
mi-botoke no hiza no ue nari hebi no kinu (1822)

Buddha ölére
bízta levett-vedlett
ruháját a kígyó

きのふには一ばいましの羽蟻哉
kinou ni wa i-baimashi no ha-ari kana (1822)

kétszer annyian
mint tegnap – kirajzó
szárnyas hangyák

笹粽猫が上手にほどく也
sasa chimaki neko ga jyōzu ni hodoku nari (1822)

bambuszlevélben
rizsgombóc – a macska élből
kihajtogatja

人里へ出れば清水でなかりけり
hito-zato e dereba shimizu de nakari keri (1822)

emberek falván
patak vize folyik át
beszennyeződik

造作なく作り直すや雲の峰
zōsa naku tsukurinaosu ya kumo no mine (1822)

tornyosuló
fellegek könnyedén
újjáépülnek

歩行よい程に風吹く日永哉
aruki yoi hodo ni kaze fuku hi naga kana (1822)

gyalog utasnak
hátszél a vándorbotja
hosszú még a nap

草の葉の釘のとがるや秋の風
kusa no ha no kugi no togaru ya aki no kaze (1822)

metsző őszi szél
a fűszálak csorbáit
kiköszörüli

雛達に咄しかける子ども哉
hina-dachi ni hanashi shikakeru kodomo kana (1822)

a kislány
játékbabáit jól
kioktatja

田の人の日除になるや雲の峰
ta no hito no hiyoke ni naru ya kumo no mine (1822)

rizsültetőknek
csak a gomolygó felhők
adnak árnyékot

目ざはりになれど隣の柳哉
mezawari ni naredo tonari [no] yanagi kana (1822)

bár eltakarja
a kilátást a szomszéd
fűzfája – sebj

鶯の名代になく雀かな
uguisu no myōdai ni naku suzume kana (1822)

csalogány helyett
beugró énekművész
egy veréb lép fel

嫌れた雪も一度に消へにけり
kirawareta yuki mo ichi do ni kie ni keri (1822)

mit úgy gyűlöltem
a hó nagy hirtelen
semmivé olvadt

のら猫の爪とぐ程や残る雪
nora neko no tsume togu hodo ya nokoru yuki (1822)

kóbor macska
feni karmát a hóra
utolsó kupac

春風の女見に出る女かな
haru kaze no onna mi ni deru onna kana (1822)

tavaszi szellő
eljárnak a nők nőket
nézegetni

日の暮に風の揃ふや町の空
hi no kure ni tako no sorou ya machi no sora (1822)

naplemente
felgyűlnek a sárkányok
a város egére

風の糸引とらまへて寝る子哉
tako no ito hikitoramaete neru ko kana (1822)

kezében zsineg
álmában sárkányt ereget
a kisgyerek

下戸衆はさもいんき也花の陰
geko shū wa samo kinki nari hana no kage (1822)

szirmok árnyékán
savanyú arccal ül
a bornemissza

新桶は同じ水でもわかかわかし
ara oke wa onaji mizu demo wakawakashi (1822)

egy új dézsában
ugyanazt a vizet is
frissebbnek érzed

白妙の山も候きくの花
shirotae no yama mo sōrō kiku no hana (1822)

mint a havasok
hófehér süveges
krizantémok

白菊のつんと立たる土用哉
shiro kiku no tsunto tachitaru doyō kana (1822)

fehér krizantém
bár hervasztó a hőség
fenn hordja fejét

犬どもがよけて居る也雪の道
inu domo ga yoke[te] kure keri yuki no michi (1822)

kóbor kutyák
előre engednek
a havas úton

今の世や菊一本も小ばん金
ima no yo ya kiku ippon mo kobangane (1823)

micsoda világ
egyetlen szál krizantém
is aranyat ér

大名と肩並べけりきくの花
daimyō to kata narabe keru kiku no hana (1823)

fej fej mellett
hatalmas urasággal
egy krizantémvirág

春立や愚の上に又愚にかへる
haru tatsu ya gu no ue ni mata gu ni kaeru (1823)

kitavaszodott
hibáink virulnak sőt
hajtanak újak

長の日や沈香も焚かず屁もひらず
naga no hi ya jinkō mo takazu he mo hirazu (1823)

hosszú az a nap
mi füstillat és fingszag
között múlik el

大仏は赤いかすみの衣かな
daibutsu wa akai kasumi no koromo kana (1823)

a nagy bronz-Buddha
vörhenyes ködcsuhába
öltözködött

山水に米を搗かせて昼寝哉
yama mizu ni kome wo tsukasete hirune kana (1823)

hegyi ér hajtja
a malmot, hántolja rizsünk
délben is alszom

馬の屁に吹とばされし螢哉
uma no he ni fuki-tobasareshi hotaru kana (1823)

a ló messzire
szellentette a szent-
jánosbogárkát

大毛虫蟻の地獄におちにけり
ō kemushi ari no jigoku ni ochi ni keri (1823)

jó kövér hernyó
a hangyaboly poklába
zuhant alá

人有れば蠅あり仏ありにけり
hito areba hae ari hotoke ari ni keri (1823)

ahol ember van
ott légy is van szemtelen
meg szent Buddha is

おさな子や笑ふにつけて秋の暮
o[sa]nago ya warau ni tsukete aki no kure (1823)

gyereknevetés
csilingel a leszálló
ősz estiében

小言いふ相手もあらばけふの月
kogoto iu aite mo araba kyō no tsuki (1823)

gyönyörű a hold
bárcsak itt lehetne most
házsártos nejem

古犬が先に立也はか参り
furu inu ga saki ni tatsu nari hakamairi (1823)

az öreg kutya
megmutatta az utat
temetőbe tartok

撰待の茶にさへ笑ひむすめ哉
settai no cha ni sae warai musume kana (1823)

csitri leánykát
a templomi tea is
megkacagtatja

松の木に蛙も見るや宮角力
matsu no ki ni kawazu mo miru ya miya sumō (1823)

a fenyőfákról
figyelik a békák is
szumóbirkózás!

身の秋や月は無き月の月ながら
mi no aki ya tsuki wa mukizu no tsuki nagara (1823)

életnek ősze
tökéletesen csak a
hold néz ki ma is

風鈴やちんぷんかんのとしの暮れ
fūrin ya chinpunkan no toshi no kure (1823)

a szélcsengő
meddő karattyolása
végzi az évet

籠の鳥蝶をうらやむ目つき哉
kago no tori chō wo urayamu metsuki kana (1823)

kalitkájából
a madár irigyen
nézi a pillangót

引明や鶏なき里の雉の声
hikiake ya tori naki sato no kiji no koe (1823)

hasad a hajnal
kakasa-nincs faluban
fácán kakatol

七夕に明渡す也留主の庵
tanabata ni akewatasu nari rusu no io (1823)

tanabata-éj
senki sincs a kunyhómban
mulatni mentünk

切る木ともしらでや鳥の巣を作る
kiru ki to mo shirade ya tori no su wo tsukuru (1824)

kivágásra szánt
nagy öreg fára rak friss
fészket a madár

鶯や御前へ出ても同じ声
uguisu ya gozen e dete mo onaji koe (1824)

fülemüle ó
a császárnak is ugyanazt
a dalt énekli

野仏の手に居へ給ふ蛙哉
no-botoke no te ni sue tamau kawazu kana (1824)

Buddha kőkezén
meghitten lapul egy
levelibéka

恋猫やきき耳立て又眠る
koi neko ya kikimimi tatete mata nemuru (1824)

szerelmes macska
meredt füllel felneszel
majd szunnyad tovább

江戸声や花見の果のけん嘩かひ
edo-goe ya hanami no hate no kenka kai (1824)

virágnézésnek
is perpatvar a vége
Edo városában

小言いふ相手もあらば花薙¹
kogoto iu aite mo araba hana mushiro (1824)

ó zsémbes nejem
ülnénk itt a gyékényen
s virágot néznénk

大名を馬からおろす桜哉
daimyō wo uma kara orosu sakura kana (1824)

a nagyurat is
leszállítja lováról
cseresznye virága

親の親の其のおやののを更衣
oya no oya no sono oya no no wo koromogae (1824)

apám apjának
apja is ezt viselte
nyári köntösöm

いそいと老木もわか葉仲間哉
iso-iso to oiki mo wakaba nakama kana (1824)

zsenge zöld levél
ujjong-ujjong a vén fa

újjászületik

江戸の蚊の気が強いぞよ強いぞよ
edo no ka no ki ga tsuyoi zo yo tsuyoi zo yo (1824)

edói szúnyogok
mily rettenthetetlenek
bátrak merészek!

暑き日や棚の蚕の食休
atsuki hi ya tana no kaiko no shokuyasumi (1824)

hőségtől tikkadt
selyemhernyóknál tart még
az evés-szünet

妹が顔見ぬふりしたりまけ角力
imo ga kao minufuri shitari make-zumō (1824)

vesztes birkózó
nejének arcát mintha
észre sem venné

風除に立てくれるや角力取
kazeyoke ni tatte kureru ya sumōtori (1824)

jó szélfogó
lenne belőled ugye
szumóbirkózó

角力になると祝ふ親のこころ哉
sumō [ni] naru to iwau oya no kokoro kana (1824)

szumóbirkózó
lesz a fiunkból – már most
büszkék a szülék

大名にかはゆがらるる角力哉
daimyō ni kawayugararuru sumō kana (1824)

szumóbirkózó
nagyurunk is kéretlen
szórja rá kegyét

雉立て人おどろかすかれの哉
kiji tatte hito odorokasu karenō kana (1824)

csörtet valaki
fácán csap fel riadtan
lehervadt a rét

馬の尻の真風下やせつき候
uma no he no makkaza shimo ya sekkizoro (1824)

lovam farától
büdösen fúj az alszél
itt az év vége

栗とんで惣鶏のさはぎ哉
kuri tonde sōniwatori no sawagi kana (1824)

gesztenyék csapnak le
van kárálnivalója
minden tyúknak

貧乏蔓にとり巻かれてもぼたん哉
bimbō-zuru ni torimakarete mo botan kana (1824)

ó bazsarózsa
koldus indák hálóznak
be körös-körül

江戸風の朝からかぶりかぶり哉
edo tako no asa kara kaburi-kaburi kana (1824)

fejüket csóválják
Edóban reggel óta
a papírsárkányok

乞食小屋富のおちけり春の雨
kojiki goya tomi no ochi keru haru no ame (1824)

koldus kunyhóra
részakadt a gazdagság
tavaszi eső

草餅や片手は犬を撫ながら
kusamochi ya katate wa inu wo nade nagara (1824)

csak fél kezemben
van sütemény – másikkal
kutyát simogatok

鍬枕かまをまくらや夏の雨
kuwa makura kama wo makura ya natsu no ame (1824)

kapa és sarló
jó vánkos míg el nem áll
a nyári zápor

草庵にもどれば蠅ももどりけり
sōan ni modoreba hae mo modori keri (1824)

hazaértem
zsúptetős kunyhómba
sarkamban a legyek

木の猿や蚤をとばせる犬の上
ki no saru ya nomi wo tobaseru inu no ue (1824)

majom a fáról
leszórja bolháit
a kutya hátára

杖になる小竹もわか葉盛り哉
tsue ni naru ko take mo wakaba sakari keri (1824)

virágkorodban
lett vándorbot belőled
ifjú bambusz

門違してくださるな福の神
kado chigai shite kudasaru na fuku no kami (1824)

el ne kerüld
kapumat könyörgök
szerencseisten

菊畠や一打ごとに酒五盃
kiku hata ya hito uchi goto ni sake go hai (1824)

krizantém kertben
egy-egy kapavágás után
öt csésze szaké

わらづとや田舎納豆いなか菊
warazuto ya inaka nattō to inaka kiku (1824)

szalmába csavart
falusi kovászos szója
gyógykrizantémmal!

鶏のつつきとかすや門の雪
niwatori no tsutsuki tokasu ya kado no yuki (1825)

csipegető csirkék
elolvastják a havat
a kapu körül

じっとして馬に嗅るる蛙哉
jitto shite uma ni kagaruru kawazu kana (1825)

ló szimatolja
a szoborra kövült
levelibékát

夕立や裸で乗しはだか馬
yūdachi ya hadaka de norishi hadaka uma (1825)

nyári zivatar
csupaszon lovagolok
csupasz lovamon

淋しさに飯をくふ也秋の風
sabishisa ni meshi wo kū nari aki no kaze (1825)

rizst falatozgat
csak pálcázza magában
zúg az őszi szél

おのが家にこごんで這入る角力哉
ono[ga]ya ni kogon[de] hairu sumō kana (1825)

a küszöbömet
meggörnyedve lépi át
szumóbirkózó

小言いひいひ底たたく新酒哉
kogoto ii ii soko tataku shinshu kana (1825)

egyre pörölünk
pörölünk míg leszűrjük
új rizsborunkat

つくづくとぼたんの上の蛙哉
tsuku-zuku to botan no ue no kawazu kana (1825)

mestermutatvány
bazsarózsa csúcsára
hágott a béka

乙鳥の泥口ぬぐふぼたん哉
tsubakura [no] doro-guchi nuguu botan kana (1825)

sáros kis csőrét
bazsarózsaszíromba
törli a fecske

日に日に麦ぬか浴るぼたん哉
hi [ni] hi ni mugi nuka abiru botan kana (1825)

nap mint nap mint nap
pelyvában mosakszik meg
a bazsarózsa

山雲や赤は牡丹の花の雲
yama kumo ya aka wa botan no hana no kumo (1825)

hegyi fellegek
az a pirosuló felhő
bazsarózsarét

百両の石にもまけぬつつじ哉
hyaku ryō no ishi ni mo makenu tsutsuji kana (1825)

éppoly csodásak
mint drága kerti sziklák
az azáleák

満月に夜なべ鳴や行々し
mangetsu ni yonabe wo naku ya gyōgyōshi (1825)

telihold fénynél
nádi poszáta cserreg
van éjjel munka

僧正の頭の上や蠅つるむ
sōjō no atama no ue ya hae tsurumu (1825)

méltóságos pap
tarra borotvált fején
legyek párzanak

としよりと見くびって蚤逃ぬぞよ
toshiyori [to] mikubitte nomi nigenu zo yo (1825)

öreg vagyok már
bolháim gond nélkül
elmenekülnek

家の峰や鳥が仕わざの麦いく穂
ya no mine ya tori ga shiwaza no mugi iku ho (1825)

zsúpfedelemre
hány árpakalászt hoznak
még a madarak?

老僧が団扇につかふ一葉哉
rōsō ga uchiwa [ni] tsukau hito ha kana (1825)

öreg szerzetes
császárfá levelével
legyezi magát

子どもらや鳥も交る栗拾ひ
kodomora ya karasu mo majiru kuri hiroi (1825)

a gyerekekhez
csatlakoznak a varjak
gesztenyét szedni

真直や人のかまはぬ菊の花
massugu ya hito no kamawanu kiku no hana (1825)

krizantémvirág
szára sudár egyenes
ha békén hagyják

隣から連小便や夜の雪
tonari kara tsure shōben ya yoru no yuki (1825)

úgy estefelé
szomszédokkal együtt
hugyozunk a hóba

降る雪を払ふ気もなきかがし哉
furu yuki wo harau ki mo naki kagashi kana (1827)

madárijesztő
látom neki sincs kedve
havat seperni

一つきへ二つきへつつ灯笼哉
hitotsu kie futatsu kie tsutsu tōro [kana] (1827)

ellobbant egy láng
most kialszik még kettő
gyászlampionok

元日や上々吉の浅黄空
ganjitsu ya jōjōkichi no asagi-zora (é. n.)

újév napja van
csak a derültkék eget
nem tépi balsors

長閑さや垣間を覗く山の僧
nodokasa ya kakima wo nozoku yama no sō (é. n.)

tavaszi nyugalma
a sövényt hegyi szerzetes
szeme szúrja át

けふもけふもかすんで暮らす小家哉
kyō mo kyō mo kasunde kurasu ko ie kana (é. n.)

ma is lám ma is
borongós köd borítja
kunyhómra fátylát

鶯も水を浴せてみそぎ哉
uguisu mo mizu wo abisete misogi kana (é. n.)

szent vízmedence
a csalogány is tiszteli
jót csapkod benne

木の陰やてふと宿るも他生の縁
ki no kage ya chō to yadoru mo tashō no en (é. n.)

fa árnyán pihen
múlt életből két jó barát
én s ama lepke

風雲ややけ野の火より日の暮るる
kazagumo ya yakeno no hi yori hi no kururu (é. n.)

szélfúttá felhő
tarlótüzeket éltet
nyugodhat a nap

夕月や鍋の中にて鳴田にし
yūzuki ya nabe no naka nite naku tanishi (é. n.)

holdas éjszaka
tavi csigák szipognak
kondérban főve

野大根酒呑どのに引れけり
no daikon sake nomi dono ni hikere keri (é. n.)

megittasultan
rizsborától retkeket
ráncigál vadul

かたつぶりそろそろ登れ富士の山
katatsuburi soro-soro nobore fuji no yama (é. n.)

hej csigabiga
megmászod a Fudzsi-szant?
el ne hamarkodd

もたいなや昼寝して聞田うへ唄
motaina ya hirune shite kiku taue uta (é. n.)

el-elszundítok
szégyenszemre behallom
a rizsültető dalt

そっと鳴け隣は武士ぞ時鳥
sotto nake tonari wa bushi zo hototogisu (é. n.)

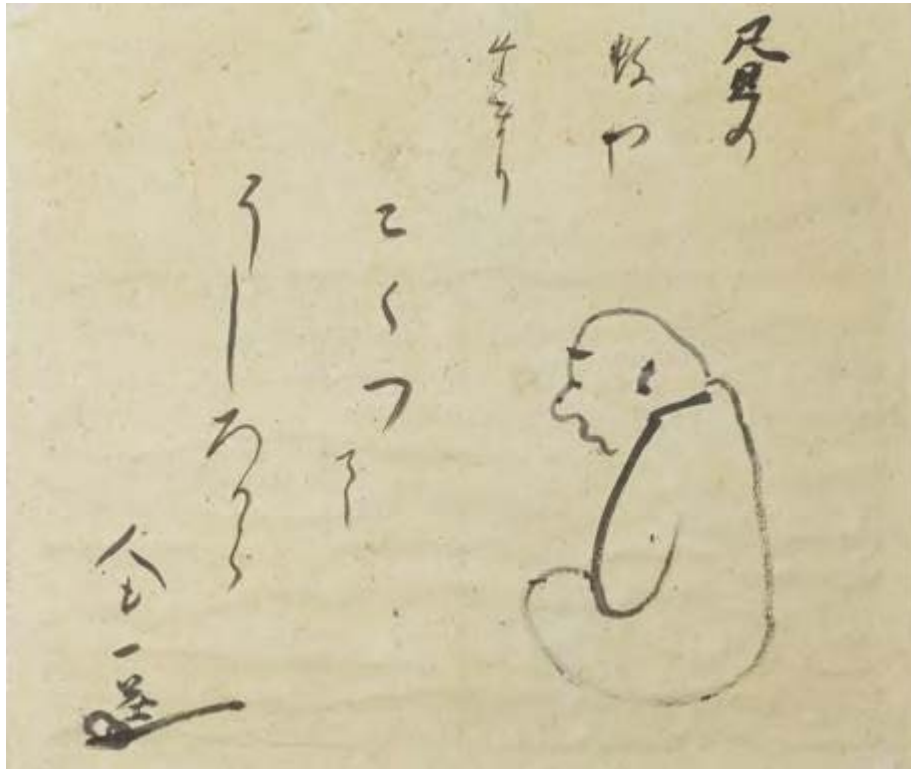
csak halkan-halkan
a szomszédban szamuráj
lakik kakukk!

けし提て群集の中を通いけり
keshi sagete gunshū no naka wo tōri keri (é. n.)

piros pipacsot
viszek végig zsivajgó
tülekedésen

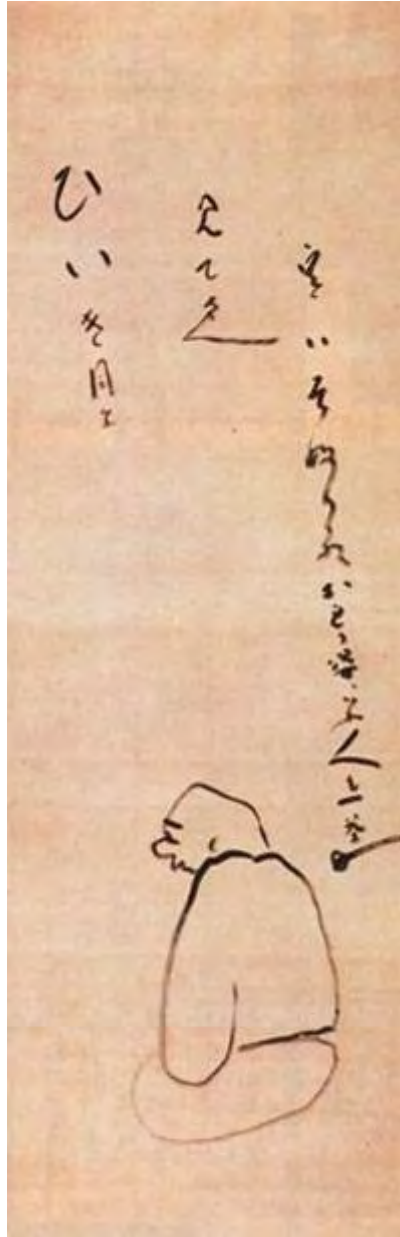
名月や仏のやうに膝をくみ
meigetsu ya hotoke no yō ni hiza wo kumi (é. n.)

szüreti holdfény
összefont lábakkal ülök
mint egy Buddha

Issza önkarikatúrája alábbi haikujával

昼の蚊やだまりこくつてうしろから
hiru no ka ya damari koku tsute ushiro kara (é. n.)
déli szúnyogcsend
némán eltakarodtak
a szemem elől

Issza önarikatúrája alábbi haikujával

ひいき目に見てさへ寒いそぶりかな
ひいき目にみてさへ寒きそぶり哉
hiikime ni mite sae samui soburi kana (é. n.)

legelőnyösebb
oldalamba fordulok
bénának látszom

昼の蚊を後ろにかくす仏かな

hiru no ka wo ushiro ni kakusu hotoke kana (é. n.)

déli szúnyogcsend

a kő-Buddha mögé

rejtőzködhettek

しばらくは湖も一っぱいの玉火哉

shibaraku [wa] umi mo ippai no tamabi kana (é. n.)

egy villanással

a tavat tűzijáték-

fény tölti tele

江戸庭へ片足入れば時鳥

edo niwa e kata ashi ireba hototogisu (é. n.)

edói kertbe

tapodtat se léphettem

már szólt a kakukk

Betűrendes mutató

A verseket a japán olvasat kezdő szavai szerint szedtük ábécérendbe.

Index organized by Rōmaji, in alphabetical order.

A

abaraya ya sono mi sono mama ake no haru (1819)
aka tabi wo te ni oppameru kodomo kana (1822)
aka tana ni chō mo kiku ka yo ichi daiji (1808)
akatsuki ni hitoke mo mienu harasu kana (1803)
akazume ya nazuna no mae mo hazukashiki (1813)
aki kaze ya mushiritagarishi akai hana (1819)
akikaze ya tsumi-nokosareshi kuwa no ha ni (1818)
aki no kaze kojiki wa ware wo mikuraburu (1804)
aki no kaze yado nashi karasu fukare keri (1817)
aki no yo ya mado no ko ana ga fue wo fuku (1811)
aki no yo ya tabi no otoko no harishigoto (1793)
aki tatsu to iu bakari demo samusa kana (1822)
akubi ni mo fushi no tsukitaru cha tsumi kana (1814)
ama-dachi ya futatsu kakatte hiki daikon (1819)
amakaraba sazo oraga tsuyu hito no tsuyu (1820)
amegoi no ageku no hate no demizu kana (1821)
ame-gumo ya magomago shite wa mine to naru (1821)
ame no yo ya hachi no botan no shinasadame (1820)
ano yo wa sennen me ka yo tsuru meoto (1812)
aonoke ni ochite naki keri aki no semi (1820)
ara oke wa onaji mizu demo wakawakashi (1822)
ariake ya fuji [e] fuji [e] to nomi no tobu (1813)
ari no michi haya tsuki ni keri hanamidō (1821)
aruki yoi hodo ni kaze fuku hi naga kana (1822)
asagao no hana ni kao dasu nezumi kana (1815)

asagao no koku saki ni keri yoso no ie (1803)
asagao no hana de fukitaru iori kana (1812)
asagao ya shitataka nureshi tōri ame (1803)
asa hare ni pachi-pachi sumi no kigen kana (1813)
asa ichi no ōhadanugi ya haru no ame (1819)
asajiu no shirōto hanabi ni sugure keri (1821)
asa tsuyu ni jōdo mairi no keiko kana (1813)
asayake ga yorokobashii ka katatsuburi (1805)
asa-zamu ya kiku mo shōshō sayu dobin (1820)
ashi de ou nezumi ga warau yozamu kana (1822)
ashi moto e itsu kitarishi yo katatsuburi (1801)
asu ari to omou karasu no mezashi kana (1807)
atama hosu o-baba ya chō mo hito mushiro (1814)
ato ni nari saki ni naru chō ya ichi ri hodo (1820)
atsui tote tsura de tenari shita ko kana (1819)
atsuki hi ya tana no kaiko no shokuyasumi (1824)

B

baka-genka hayashite yuku ya hototogisu (1821)
baka neko ya nigeta iga kuri mi ni modoru (1821)
baka neko ya shibarare nagara koi wo naku (1818)
bettari to chō no sakitaru kareki kana (1814)
bimbōnin hana minu haru wa nakari keri (1807)
bimbō-zuru ni torimakarete mo botan kana (1824)
bōfuri no nebutsu odori ya haka no mizu (1821)
botan made kahō no usuki waga ya kana (1819)

C

cha dobin ya aa aa ippai aki no tsuyu (1820)
cha no hana ni kakurenbo suru suzume kana (1813)
chirizuka ni anna ko chō ga umare keri (1819)
chiru botan kinō no ame [wo] kobosu kana (1792)

chiru hana ni ago wo naraberu kawazu kana (1813)
chiru hana ni butsu tomo nori tomo shiranu kana (1812)
chiru hana wo kuchi akete matsu kawazu kana (1808)
chiru hana wo zabu-zabu abiru suzume kana (1808)
chiru hana ya nomitaki mizu wa tōgasumi (1812)
chō hira-hira hotoke no hiza wo modoru nari (1806)
chō hira-hira io no sumi-zumi mitodokeru (1819)
chō tobu ya kono yo ni nozomi nai yō ni (1809)

D

daibutsu no hana kara detaru tsubame kana (1822)
daibutsu wa akai kasumi no koromo kana (1823)
daibutsu ya hana no ana kara kiri ga deru (1816)
daichō wo makura to shitaru atsusa kana (1819)
daiko hiki daikon de michi wo oshie keri (1814)
daimyō ni kawayugararuru sumō kana (1824)
daimyō wo uma kara orosu sakura kana (1824)
daimyō to kata narabe keri kiku no hana (1823)
daimyō wa nurete tōru wo kotatsu kana (1817)
dare ka mata waga shinigara de koromogae (1817)
dedemushi ya akai hana ni wa me mo kakezu (1814)
dokusō no hana no kage yori shimizu kana (1815)
dokusō no soburi mo mienu waka-gusa kana (1814)
doro ashi wo chō ni makasete netari keri (1814)

E

edo-goe ya hanami no hate no kenka kai (1824)
edo gomi no yama wo eriwari wakana kana (1814)
edo iri no ichiban koe ya hototogisu (1812)
edo niwa e kata ashi ireba hototogisu (é. n.)
edo no ka no ki ga tsuyoi zo yo tsuyoi zo yo (1824)
edo sakura hana mo zeni dake hikaru kana (1820)

edo shū ya io no inu ni mo o-toshidama (1821)
edo tako no asa kara kaburi-kaburi kana (1824)
en no hae te wo suru toko wo utare keri (1819)
enokoro ga tomo shite mairu sakura kana (1810)
enokoro no hana de tazunuru sumire kana (1818)

F

fui to tatsu ore wo kagashi no kawari kana (1818)
fuku no kami yadorase tamau botan kana (1819)
fūrin ya chinpuncan no toshi no kure (1823)
furu hebi ya haya saihō no ana ni iru (1821)
furu inu ga saki ni tatsu nari hakamairi (1823)
furusato no mienaku narite naku hibari (1804)
furusato wa hae sura hito wo sashi ni keri (1819)
furusato ya hotoke no kao no katatsumuri (1813)
furusato ya yoru mo sawa[ru] mo bara no hana (1810)
furu yuki no naka mo haru kaze fuki ni keri (1818)
furu yuki wo harau ki mo naki kagashi kana (1827)

G

ganjitsu wo suru ya sorou[te] oda no kari (1817)
ganjitsu ya dochira muite mo hana no shaba (1821)
ganjitsu ya ware nominaranu su nashi tori (1809)
ganjitsu ya jōjōkichi no asagi-zora (é. n.)
geko shū wa samo kinki nari hana no kage (1822)

H

hae hitotsu utte wa namu amida butsu kana (1814)
hae hitotsu utte wa yama wo mitari keri (1803)
hae uchi ga kōsha nari keri fuyugomori (1817)
hae utsu ya amida nyorai no on-atama (1815)
ha-gakure no uri to ne-korobu ko neko kana (1813)

hakidame mo mata hitoshio no momiji kana (1822)
hakidame mo tsuru darake nari waka no ura (1820)
hambun mo mata meigetsu zo meigetsu zo (1814)
ha mo motanu kuchi ni kuwaete tsugihō kana (1820)
hana miru mo yakume nari keri oi ni keri (1814)
hana no kage aka no tanin wa nakari keri (1819)
hana saki ni meshi tsubu tsukete neko no koi (1815)
hana saku ya me wo nuwaretaru tori no naku (1808)
hana wo oru hyōshi ni toreshi shakuri kana (1818)
hana-zakari hasu no abuka ni kuware keri (1810)
hankō ni shite urare keri make-zumō (1821)
hara-hara to hata no koyashi ya sakura kana (1818)
hara ue de ji wo kakinarau yozamu kana (1814)
haru kaze ni hashi wo tsukande neru ko kana (1807)
haru kaze ni shiri wo fukaruru yaneya kana (1813)
haru kaze no onna mi ni deru onna kana (1822)
haru kaze ya ima tsukunetaru yama no tsuki (1815)
haru kaze ya samurai futari inu no tomo (1820)
haru matsu ya suzume mo take wo yado to shite (1805)
haru no chō ushi wa wakayagu yoku mo nashi (1808)
haru no hi [wo] sesuji ni ateru kotoshi kana (1805)
haru no tsuki sawaraba shizuku tarinubeshi (1805)
haru no yuki semaki tamoto ni sugari keri (1807)
harusame ya imo ga tamoto ni zeni no oto (1820)
harusame ya kuware-nokori no kamo ga naku (1813)
harusame ya neko ni odori [wo] oshieru ko (1820)
harusame ya nezumi no nameru sumida-gawa (1813)
haru tatsu ya gu no ue ni mata gu ni kaeru (1823)
hashi wataru mekura no ato no kawazu kana (1812)
hasu no hana shirami wo suteru bakari nari (1791)
hasu [no] hana tsubame wa toshi no yoranu nari (1806)
hata uchi no mane shite aruku karasu kana (1814)

hatsu-botaru miyako no sora wa kitanai zo (1814)
hatsu chō no meoto-zurete shite kitari keri (1816)
hatsu semi to ieba shōben shitari keri (1812)
hatsu shigure haikai rufu no yo nari keri (1810)
hatsu yuki ni hitotsu no takara shibin kana (1822)
hatsu yuki ya ichi ni san yon go roku hito (1821)
hatsu yuki ya setta narashite zenkōji (1821)
hatsu yume ni furusato wo mite namida kana (1794)
hazukashi ya torarenu kuri no me ni kakaru (1820)
hebi ni naru keiko ni kuneru yanagi kana (1815)
hebi no ana ahō nezumi ga iri ni keri (1820)
hiikime ni mite sae samui soburi kana (é. n.)
hikiake ya tori naki sato no kiji no koe (1823)
hina-dachi ni hanashi shikakeru kodomo kana (1822)
hi naga tote inu to karasu no kenka kana (1821)
hi [ni] hi ni mugi nuka abiru botan kana (1825)
hi no kure ni tako no sorou ya machi no sora (1822)
hirugao ya shioruru kusa wo noko-noko (1792)
hiru no ka ya damari koku tsute ushiro kara (é. n.)
hiru no ka wo ushiro ni kakusu hotoke kana (é. n.)
hito areba hae ari hotoke ari ni keri (1823)
hito-gao wa tsuki yori saki e kake ni keri (1819)
hito-goe no edo ni mo narete kiku no hana (1818)
hito hitori hae mo hitotsu ya ōzashiki (1819)
hito mane ya inu no mite iru ikanobori (1815)
hito marume ikura ga mono zo hasu no tsuyu (1821)
hito mura ya u ni kasegasete yūmakura (1817)
hito no yo ni ta ni tsukuraruru hasu no hana (1816)
hito no yo wa tsuki mo nayamase tamai keri (1819)
hito shizuku atama nade keri hikigaeru (1819)
hitotsu kie futatsu kie tsutsu tōro [kana] (1827)
hito-zato e dereba shimizu de nakari keri (1822)
hito-zato ni uereba magari nogiku kana (1820)

hiya mizu ya oke nishi kumeba tada no mizu (1822)
hizabushi de hota wo oru sae tegara kana (1817)
hizakari ya yoshikiri ni kawa no oto mo naki (1792)
hōchō de unagi yoritsutsu yūsuzumi (1815)
hohobeta [no] o-meshi wo naku ya suzume no ko (1815)
hondō no ue ni tori naku yukige kana (1821)
hoshiguri no juzu mo iku ren hatsu shigure (1816)
[hotaru] yobu kuchi e tobi iru hotaru kana (1812)
hotoke [to]mo narade uka-uka oi no matsu (1812)
hototogisu kataku no hito wo warauran (1806)
hototogisu nake ya zutsū no nukeru hodo (1819)
hyaku ryō no ishi ni mo makenu tsutsuji kana (1825)

I

ichi mon ga mizu wo uma ni mo nomise keri (1822)
ichi mon ni hitotsu kane utsu samu[sa] kana (1819)
ie nashi mo edo no ganjitsu shitari keri (1810)
ie nashi no mi ni natte miru hana [no] haru (1809)
ike no hasu konjiki ni saku yoku wa nashi (1822)
ikinokoru ware ni kakaru ya kusa no tsuyu (1801)
ima no yo ya kiku ippon mo kobangane (1823)
ima no yo ya yama no kuri ni mo yoban goya (1822)
ima yō no tako agari keri kojiki goya (1811)
imo ga kao minufuri shitari make-zumō (1824)
inarande daruma mo hina no nakama kana (1822)
inazuma ni kera-kera warai hotoke kana (1814)
inazuma no utsu chikara naki kusa ya kana (1814)
inazuma ya enokoro bakari muyoku kao (1820)
inazuma ya hatake no naka no furo no hito (1822)
inazuma ya ukkari hyon to shita kao e (1814)
inu domo ga hotaru mabure ni netari keri (1814)
inu domo ga yoke[te] kure keri yuki no michi (1822)

io kado ni nagare-iri keri ama no kawa (1814)
io no susu kaze ga haratte kure ni keri (1820)
io no yo ya take ni suzume ashi ni kari (1812)
ippon no kusa mo suzukaze yadori keri (1814)
iriai wa kawazu no me ni mo namida kana (1805)
iso-iso to oiki mo wakaba nakama kana (1824)
isshaku no taki mo oto shite yūsuzumi (1819)
iwai-bi ya shiroi sōdachi shiroi chō (1818)

J

jii utta kuri to matsudai iware keri (1821)
jitto shite uma ni kagaruru kawazu kana (1825)
jō akete hito tōshi keri botan hata (1822)
jōhari no kagami mi yo mi yo neko no koi (1817)

K

kachi kiku ni mochi wo sonaete oki ni keri (1814)
kado chigai shite kudasaru na fuku no kami (1824)
kado-gado no geta no dorō yori haru tachinu (1810)
kado-gado wo ichi-ichi meguru ko chō kana (1806)
kado-guchi ya jinen bae-naru matsu no haru (1821)
ka-dokoro no yae yamabuki no saki ni keri (1808)
kadomatsu ya hitorishi kiku wa yoru no ame (1802)
kado no ki no ahō karasu mo hatsu koe zo (1814)
kado waki ya mugi tsuku dake no ko shita yami (1815)
kaeru made io no ban seyo kankodori (1817)
kageboshi mo mame sokusai de kesa no haru (1817)
kago no tori chō wo urayamu metsuki kana (1823)
kakehashi wo ayunde wataru ko chō kana (1815)
kaketori ga dosoku fumi-komu irori kana (1811)
kakurega ya inu no atama no susu mo haku (1812)

kanageko ya shoku meigetsu no mekiki kana (1820)
kanbutsu ya fukura suzume mo oya tsurete (1806)
kane no deta kiku [mo] onajiku kare ni keru (1815)
kane no koe asagao saki e soyogu nari (1805)
kankodori naku ya hiki dono no tomurai ni (1815)
kankodori naku ya uma kara ochiru na to (1812)
ka[no] momo ga nagare ki yo ki yo harugasumi (1811)
karasu sae toshitoru mori wa mochi ni keru (1820)
kare-giku ni bōjaku bujin no suzume kana (1815)
karisome no yuki mo hotoke to nari ni keru (1820)
kari waya-wayu ore ga uwasa wo itasu kana (1812)
kasa de suru saraba saraba ya usu-gasumi (1817)
kasumu hi ya sazo tennin no o-taikutsu (1812)
kata kage ni hinata bokori ya inkyo kiku (1821)
katatsuburi soro-soro nobore fuji no yama (é. n.)
katatsuburi ware to kite sume hatsu shigure (1806)
katasumuri nani wo kasegu zo aki no kure (1808)
kazagumo ya yakeno no hi yori hi no kururu (é. n.)
kazeyoke ni tatte kureru ya sumōtori (1824)
keshi sagete gunshū no naka wo tōri keru (é. n.)
kigi no ha ya kiku no mijime ni saki ni keru (1815)
kiji tatte hito odorokasu kareno kana (1824)
kiku hata ya hito uchi goto ni sake go hai (1824)
kiku saku ya ma-guso yama mo hito keshiki (1813)
kiku saku ya yama no atama mo shiroku naru (1817)
kiku-zuki ya yama-zato sato mo tomo hi-zake (1793)
kimi ga ta mo waga ta mo onaji aomi kana (1815)
ki nagara ni sendaku shitari natsu no ame (1821)
ki ni itta sakura no kage mo nakari keru (1814)
ki no kage ya chō to yadoru mo tashō no en (é. n.)
ki no saru ya nomi wo tobaseru inu no ue (1824)
kinou ni wa i-baimashi no ha-ari kana (1822)
kinu kaete suwatte mite mo hitori kana (1819)

kirawareta yuki mo ichi do ni kie ni keru (1822)
kuru ki to mo shirade ya tori no su wo tsukuru (1824)
ko arite ya hashi no kojiki mo yobu hotaru (1811)
ko-darai mo harasu mo hitotsu yūbe kana (1806)
kodomora ya karasu mo majiru kuri hiroi (1825)
kogarashi ya ni jū shi mon no yūjo-goya (1819)
kogoto ii ii soko tataku shinshu kana (1825)
kogoto iu aite mo araba hana mushiro (1824)
kogoto iu aite mo araba kyō no tsuki (1823)
koi neko ya kikimimi tatete mata nemuru (1824)
kojiki goya tomi no ochi keru haru no ame (1824)
kojiki ko ya aruki nagara ikanobori (1820)
kojiki no sumō ni sae mo hiiki kana (1821)
kojima ni mo hatake utsunari naku hibari (1818)
kono kata ga zenkōji to ya chō no tobu (1815)
kono yōna masse wo sakura darake kana (1814)
kome to zeni furui-wake keru hatsu shigure (1814)
kore ga maa tsui no sumika ka yuki go shaku (1812)
kore hodo no botan to shikata suru ko kana (1818)
kōrogi ni uta uta[wa]sete sayo-ginuta (1816)
kōrogi no kanshuku to suru fusuma kana (1810)
kōrogi no nedoko ni shitaru bafun kana (1815)
kōrogi no uketomete naku kamado kana (1820)
koromogae kaete mo tabi no shirami kana (1795)
kubi agete kame mo machitaru hatsu hi kana (1803)
kuchinawa mo hito kawa mukete suzushii ka (1821)
kumo no ko wa mina chirijiri no misugi kana (1822)
ku no saba ya hana ga hirakeba hiraku tote (1819)
kuraki yori kuraki ni iru ya neko no koi (1818)
kuri ochite hitotsu hitotsu ni yo no fukeru (1806)
kuri tonde sōniwatori no sawagi kana (1824)
kurogumi yo ao yo chairo yo mushi no naku (1815)

kusabana wo yokete suwaru ya kachi sumō (1807)
kusa mizu no ido no kiwa yori ume no hana (1820)
kusamochi ya katate wa inu wo nade nagara (1824)
kusa no hana kinoko no yue ni fumare kerī (1822)
kusa no ha ni hambun miyuru botan kana (1804)
kusa no ha ni kakurenbo suru kawazu kana (1813)
kusa no ha ni ka no sorajini [wo] shitari kerī (1820)
kusa no ha no kugi no togaru ya aki no kaze (1822)
kusa no to mo ko wo motte kiku yoru no tsuru (1812)
kuwa makura kama wo makura ya natsu no ame (1824)
kyōbito ya higasu no kage no no-sakamori (1820)
kyō kara wa nihon no kari zo raku ni ne yo (1812)
kyō koso wa jigoku no shū mo o-shōgatsu (1820)
kyō mo kyō mo kasunde kurasu ko ie kana (é. n.)

M

mae no yo ni yoi tane maite kotatsu kana (1813)
make kiku [no] shikararete iru kosumi kana (1818)
makete kara daimyō no kiku to shirare kerī (1817)
maki no yama tawara no yama ya hatsu shigure (1814)
mangetsu ni yonabe wo naku ya gyōgyōshi (1825)
massuguna shōben ana ya kado no yuki (1820)
massugu ya hito no kamawanu kiku no hana (1825)
mata kotoshi shaba-fusage zo yo kusa no ie (1806)
mata muda ni kuchi aku tori no mamako kana (1820)
matsu kage ni nete kū roku jū yoshū kana (1812)
matsu no ki ni kawazu mo miru ya miya sumō (1823)
medetasa mo chū kurai nari oraga haru (1819)
meigetsu ni kerori to tatashi kagashi kana (1816)
meigetsu no aru ga ue ni mo tamabi kana (1819)
meigetsu wo nigī-nigishitaru akago kana (1810)
meigetsu ya hotoke no yō ni hiza wo kumi (é. n.)

meigetsu ya shukke samurai shoakindo (1821)
meigetsu ya yabu ka darake no sumida-gawa (1811)
mezawari ni naredo tonari [no] yanagi kana (1822)
mi-botoke ni kajiritsukitaru yabu ka kana (1820)
mi-botoke no hiza no ue nari hebi no kinu (1822)
mi-botoke no o-hana no saki e tsurara kana (1814)
mi-botoke to isschō ni kasumu atama kana (1821)
michi no ku no oni sumu sato mo sakura kana (1814)
mi hitotsu kore wa asa-zamu yozamu kana (1816)
mijika yo wo tsugitashite naku kawazu kana (1808)
mijirogi mo naranu hei yori yanagi kana (1804)
mi no aki ya tsuki wa mukizu no tsuki nagara (1823)
mi no ue no kane to shiritsutsu yūgasumi (1820)
mochi tsuki wo segamu ko mo nashi sari nagara (1821)
momiji taku hito wo jiro-jiro hotoke kana (1811)
monzen ya kodo[mo] no tsukuru yukige kawa (1819)
motaina ya hirune shite kiku taue uta (é. n.)
muda kumo ya muda yama tsukuru mata tsukuru (1813)
muda kusa wa tsuyu mo muda oku shitari keru (1821)
mugi ni na ni ten-ten mai no ko chō kana (1814)
murasaki no kumo ni itsu noru nishi no umi (1812)
mushi naku ya kinō wa mienu kabe no ana (1805)

N

na-batake wo tōshite kureru jūya kana (1819)
nabe no shiri hoshite oku nari yuki no ue (1817)
nadokoro no tsuki mite kurasu kagashi kana (1821)
naga no hi wo kū ya kuwazu ya ike no kame (1812)
naga no hi ya jinkō mo takazu he mo hirazu (1823)
nagasaruru kaiko no chō wo aki no kaze (1815)
naki haha ya umi miru tabi ni miru tabi ni (1812)
naki nagara mushi no noriyuku ukigi kana (1822)
nakizō ya shibarare nagara yobu hotaru (1816)

naku karasu kado no tsugiho wo warauran (1807)
naku na kari doko mo tabine no aki no tsuki (1817)
naku na kari kyō kara ware mo tabibito zo (1816)
naku na mushi wakaruru koi wa hoshi ni sae (1822)
namu namu to kuchi wo aketaru kawazu kana (1816)
nanigoto no hitofunbetsu zo katatsumuri (1813)
nanimō nai ga kokoroyasusa yo suzushisa yo (1813)
na no hana ni maburete kitari neko no koi (1813)
nedoko miru hodo wa u no hana tsuki yo kana (1819)
negaeri wo suru zo soko noke kirigirisu (1816)
nete okite ōakubi shite neko no koi (1817)
niwatori no dakarete mitaru botan kana (1819)
niwatori no kokubi wo mageru yozamu kana (1820)
niwatori no tsutsuki tokasu ya kado no yuki (1825)
no-botoke no sode ni kakurete kiji no naku (1820)
no-botoke no te ni sue tamau kawazu kana (1824)
no daikon sake nomi dono ni hikere keru (é. n.)
nodokasa ya kakima wo nozoku yama no sō (é. n.)
nomi kanda kuchi de namu amida butsu kana (1817)
nomi no ato sore mo wakaki wa utsukushiki (1813)
nomi tobu ya warai-botoke no ōkuchi e (1812)
nō nashi wa tsumi mo mata nashi fuyugomori (1819)
nora neko ga hotoke no hiza wo makura kana (1812)
nora neko no tsume togu hodo ya nokoru yuki (1822)
nusubito no miru to mo shirade [hiya]shi uri (1813)
nyōbō mo mite iri ni keru make-zumō (1821)

〇, 〰

ochi-guri ya hotoke mo kasa wo meshite tatsu (1821)
ochi-guri ya saki e karasu ni hirowaruru (1818)
odoru uo oke to omou ya omowanu ya (1819)
ōedo ya tada shi go mon mo kusuri-gui (1816)
oda no kari ware tōtte mo nemetsukeru (1812)

ōgiku no atama haritaru ochiba kana (1812)
ōguri ya tabibito shū ni hirowaruru (1816)
ōguri ya toge no naka ni mo mushi no sumu (1817)
ōguri ya ware ga nakama mo iga atama (1821)
ōguri ya yōyaku toreba mushi no ana (1813)
ōhashi ya yarimochi dono no ato no kari (1810)
oi keru na ōgi-zukai no ko-zewashiki (1816)
oi no mi ya hito ase irete sugu ni mata (1813)
oi no te ya hae wo utsu sae nigeta ato (1821)
ōinu wo kosoguri okosu yanagi kana (1816)
oi ushi mo hae harau o wa mochi [ni] keru (1821)
o-jūya wa kinchakukiri mo tsuki yo nari (1819)
ōkata wa doro ni hittsuku sakura kana (1806)
ōkama no yu ya tagiruran kame no yume (1812)
ōkami no kuso wo mite yori kusa samushi (1818)
ōkawa e fuki naguraeshi sakura kana (1804)
ōkawa e shirami tobasuru bijin kana (1817)
ō kemushi ari no jigoku ni ochi ni keru (1823)
omoni ou ushi ya atama ni tsumoru yuki (1820)
omoshirō ase no shimitaru yukata kana (1818)
omou hito no soba e warikomu kotatsu kana (1793)
ōneko no dosari to netaru uchiwa kana (1816)
on-hiza ni suzume naku nari yuki-botoke (1813)
ono[ga]ya ni kogon[de] hairu sumō kana (1825)
onozukara zu no sagaritaru botan kana (1818)
ōnuma ya hitotsu saite mo hasu no hana (1804)
ore to shite niramikura suru kawazu kana (1819)
osaga[ri] ya kusa no iori mo mori hajime (1819)
o[sa]nago ya warau ni tsukete aki no kure (1823)
ō uma ni shiri kosuraruru sakura kana (1818)
oyabun to miete jōza ni naku kawazu (1819)
oya no oya no sono oya no no wo koromogae (1824)

R

raku-raku to nete saki ni keru na nashi kiku (1819)

roku dō no tsuji ni tachi keru kare obana (1819)

rōsō ga uchiwa [ni] tsukau hito ha kana (1825)

rusu ni suru zo koi shite asobe io no hae (1815)

rusu tera ni seidashite saku sakura kana (1815)

S

sabishisa ni meshi wo kū nari aki no kaze (1825)

saihō wa gokuraku [michi] yo karenō hara (1819)

sakazuki ni nomi oyogu [zo]yo oyogu [zo]yo (1811)

sake tsukite shin no za ni tsuku tsukimi kana (1819)

saku botan ichi nichi suzume naki ni keru (1809)

saku hana mo kono yo no hasu wa magari keru (1819)

saku harasu gesui gesui no ochi dokoro (1822)

sakura e to miete jin-jin bashiyori kana (1818)

samidare mo nakayasumi zo yo konnichi wa (1819)

samurai no tomo wo tsuretaru o-inu kana (1818)

sasa no ya ya hiina no kao e kusa no ame (1814)

sasa chimaki neko ga jyōzu ni hodoku nari (1822)

sasappa no harusame nameru nezumi kana (1818)

sato inu no bari wo kake keru kiku no hana (1807)

sato no ko ga inu ni tsuketaru sanae kana (1816)

semaku to mo iza tobinarae io no nomi (1814)

senjū no tsukewatari nari kankodori (1815)

senkō no hi de [ta]bako fuku suzumi kana (1819)

sennen mo kyō ichi nichi ka tsuru no naku (1812)

settai no cha ni sae warai musume kana (1823)

sewashisa wo hito ni utsusuna hototogisu (1813)

shibaguri no emu to iu hi mo nakari keru (1809)

shibaguri ya uma no bari shite utsukushiki (1806)

shiba no to ya ashi ni karamaru suzume no ko (1815)
shiba no to ya jō no kawari no katatsuburi (1815)
shibaraku [wa] umi mo ippai no tamabi kana (é. n.)
shibu[i] toko haha ga kui keri yama no kaki (1820)
shikararete mata tsukare u no iri ni keri (1816)
shinano ji ya yuki ga kiereba ka ga sawagu (1813)
shinu made mo damari kaete oda no kari (1812)
shira-giku ni tsutanaki chōzu kakaru nari (1804)
shira tsuyu no tama fumika[ku] na kirigirisu (1816)
shiro kiku no tsunto tachitaru doyō kana (1822)
shirotae no yama mo sōrō kiku no hana (1822)
shiru no mi no tashi ni saki keri kiku no hana (1821)
shōben no ka mo kayoi keri kiku no hana (1814)
shōben no taki wo mishō zo ko yo hotaru (1815)
shōgai ni ni ban to wa naki maketa kiku (1814)
sōjō no atama de orishi tsurara kana (1816)
sōan ni modoreba hae mo modori keri (1824)
sōan wa nomi ka ni karite netari keri (1814)
sōjō no atama no ue ya hae tsurumu (1825)
sono koe de hitotsu odore yo naku kawazu (1819)
soroban ni ago tsuppatte hirune kana (1821)
sotto nake tonari wa bushi zo hototogisu (é. n.)
sumi no hi ya asa no shūgi no sekibarai (1819)
sumi no kumo anjina susu wa toranu zo yo (1821)
sumō [ni] naru to iwau oya no kokoro kana (1824)
susuke kami mamako no tako to shirare keri (1822)
suzukaze no fuku ki e shibaru waga ko kana (1816)
suzume no ko soko noke soko noke o-uma ga tōru (1819)
suzume-ra yo shōben muyō furu fusuma (1814)
suzumera mo mane shite tobu ya watari-dori (1822)
suzushisa ni bura-bura jigoku meguri kana (1811)

T

tabibito no waru-guchi su nari hatsu shigure (1818)
tada hitotsu mimi-giwa ni ka no hakaze kana (1793)
tada o[re]ba oru tote yuki no furi ni keru (1805)
taga-taga to kare haji kaku na midare-giku (1820)
taka eda ya shibugaki hitotsu natsukashiki (1816)
takebayashi kore mo maruki wa nakari keru (1812)
takenoko no tsura kaku neko no kagebōshi (1821)
tako no ito hikitoramaete neru ko kana (1822)
ta[ku] hodo wa kaze ga kuretaru ochiba kana (1815)
tanabata ni akewatasu nari rusu no io (1823)
ta no hito no hiyoke ni naru ya kumo no mine (1822)
tanomoshi ya tana no kaiko mo kui-zakari (1818)
tashiname yo kuchi ga suguru zo gyōgyōshi (1817)
ten-den ni tō yūdachi no mekiki kana (1816)
ten kara demo futtaru yō ni sakura kana (1812)
tenohira e hara-hara yuki no furi [ni] keru (1812)
tobe yo nomi onaji koto nara hasu no ue (1819)
tombō mo okite hataraku yo kawa kana (1814)
tombō no ne-dokoro shitaru kagashi kana (1816)
tonari kara tsure shōben ya yoru no yuki (1825)
toshiyoreba susuke ōgi mo tanomi kana (1818)
toshiyori [to] mikubitte nomi nigenu zo yo (1825)
tōyama ga medama ni utsuru tombo kana (1820)
tsubakura [no] doro-guchi nuguu botan kana (1825)
tsue ni naru ko take mo wakaba sakari keru (1824)
tsuji-botoke mamori tamau ya mugi hito ho (1816)
tsuki hana ya shi jūku nen no muda aruki (1811)
tsukuraruru kiku kara saki e kare ni keru (1820)
tsukuri nagara waraji uru nari ko shita yami (1821)
tsuku-zuku to botan no ue no kawazu kana (1825)
tsuyu chiru ya jigoku no tane wo kyō mo maku (1814)
tsuyu no yo no tsuyu no naka nite kenka kana (1810)
tsuyu no yo wa tokushin nagara sari nagara (1817)

U

uguisu ga saku-saku aruku momiji kana (1809)
uguisu mo mizu wo abisete misogi kana (é. n.)
uguisu no kyōdai zure ka onaji koe (1819)
uguisu no mekiki shite naku waga ya kana (1819)
uguisu no myōdai ni naku suzume kana (1822)
uguisu no nedoko ni nare to tsugiho kana (1808)
uguisu wa kago de kiku ka yo kankodori (1822)
uguisu ya a[ki]rame no yoi kago no koe (1821)
uguisu ya ame darake naru asa no koe (1815)
uguisu ya doro ashi nuguu ume no hana (1814)
uguisu ya gozen e dete mo onaji koe (1824)
uguisu ya tabako kemuri mo kamawazu ni (1817)
uguisu yo nan-byaku naita meshimae ni (1815)
uguisu yo nodo ga kawakaba sumida-gawa (1816)
ukare [neko] dono tsura sagete mata kita zo (1816)
uma-bae no asobi toko nari kiku no hana (1813)
uma kuishi [abu] ga nigeyuku hasu no hana (1810)
uma no he ni fuki-tobasareshi hotaru kana (1823)
uma no he no makkaza shimo ya sekkizoro (1824)
uma no se no nusa ni mazu fuku haru no kaze (1814)
umaredete chō wa aso[bu] wo shigoto kana (1821)
ume no hana io no kimon ni tatari keri (1818)
ume ga ka yak o yabu no naka mo sei ichi-i (1819)
ume no hana koko wo nusume to sasu tsuki ka (1819)
ume sakedo yugeta wa mizu de nagare keri (1822)
umisōna hara wo kakaete naku kawazu (1820)
u no mane wo u yori kōsha-na kodomo kana (1819)
uraguchi ya mage shōben mo hatsu kōri (1815)
ura kabe ya shigami tsuketaru bimbō yuki (1817)
ura kado no hitori de ni aku hi naga kana (1807)

uri uma no oya kaeri miru aki no ame (1804)
ushi mō mō mō to kiri kara detari keri (1816)
ushi no yōnarū hashi no naku botan kana (1813)
utsukushi ya shōji no ana no ama [no] kawa (1813)

W

waga hoshi wa doko ni tabine ya ama no kawa (1803)
waga io wa kusa mo natsuyase shitari keri (1816)
waga io ya bimbō gakushi no yuki tokeru (1815)
waga io ya kogawa wo karite hiyashi uri (1815)
waga io ya yō ari sōna kuru kawazu (1816)
waga kado e shiranande hairu kawazu kana (1816)
waga kado ni kite yase kari to nari ni keri (1815)
waga kado ni toshitori tamae yuki-botoke (1813)
waga kiku ya nari ni mo furi ni mo kamawazu ni (1815)
waga koi wa yoru goto-goto no tampo kana (1822)
waga sato wa dō kasunde mo ibitsu nari (1814)
waga sode wo oya to tanomu ka nige-botaru (1819)
waga yado wa kuchi de fuite mo deru ka kana (1816)
waga yuki mo tsure ni tanomu zo chikuma kawa (1815)
wanpaku ya shibare nagara yūsuzumi (1816)
warazuto ya inaka nattō to inaka kiku (1824)
ware to kite asobu ya oya no nai suzume (1814)
ware wo mite nigai-gao suru kawazu kana (1808)
warubire na no ni fusu totemo mijika yo zo (1815)
wata kisete ju hodo wakashi kiku no hana (1820)

Y

yabu goshi no kojiki fue yo uguisu yo (1818)
yabu kage no kojiki mura mo koromogae (1812)
yamabushi ga ki ni kuwanu yara yuku hotaru (1810)

yamadera ya cha no ko no an mo kiku no hana (1818)
yamadera ya soshi no yurushi no neko no koi (1817)
yamadera ya yuki no soko naru kane no koe (1790)
yama kage no ikken-ya sae odori kana (1804)
yama kumo ya aka wa botan no hana no kumo (1825)
yama mizu ni kome wo tsukasete hirune kana (1823)
yama no tsuki hana nusubito wo terashi tamau (1819)
yama-zato wa shōbenjo mo hanano kana (1816)
ya no mine ya tori ga shiwaza no mugi iku ho (1825)
yare utsuna hae ga te wo suri ashi wo suru (1821)
yasegaeru makeru na issa kore ni ari (1816)
yase niwa ni yase botan dewa nakari keri (1821)
yase tsuchi ni botsu-botsu kiku no saki ni keri (1804)
yayo shirami hae-hae haru no yuku kata e (1814)
yo ga yokuba mo hitotsu tomare meshi no hae (1819)
yogore neko sore demo tsuma wa mochi ni keri (1820)
yoi-yoi ni miberi mo suru ka sumidawara (1805)
yo ni ireba naoshitaku naru tsugiho kana (1808)
yūdachi wo kane no shita kara mitari keri (1815)
yūdachi ya hadaka de norishi hadaka uma (1825)
yude-guri to isshō ni owaru hanashi kana (1816)
yūgao no hana de hana kamu musume kana (1812)
yūgure ya ma-guso no te wo mo kiku de fuku (1813)
yu iri shū no atama kazoeru ko chō kana (1816)
yūkage ya heta ga uete mo koke no hana (1821)
yuki-doke ya bimbō machi no yase kodachi (1818)
yuki no hi ya ji wo kakinarau bon [no] hai (1817)
yuki tokete mura ippai no kodomo kana (1814)
yu mo abite hotoke ogande sakura kana (1815)
yusa-yusa to haru ga yuku zo yo nobe no kusa (1811)
yū sugi ya sakura no shita ni kogoto iu (1806)
yūsuzu ni kasa wasure keri ato no yado (1821)
yūtsubame ware ni wa asu no ate wa naki (1807)

yūzen to shite yama wo miru kawazu kana (1813)

yūzuki ya nabe no naka nite naku tanishi (é. n.)

yūzuki ya ōhada nuide katatsuburi (1813)

yūzuki ya suzumi gatera no hakamairi (1815)

Z

zōsa naku tsukurinaosu ya kumo no mine (1822)

Issza saját ecsetírása haikuival

Issza japánul és angolul:

[The Complete haiku of Issa]: <http://www.janis.or.jp/users/kyodoshi/issaku.htm>

Haiku of Kobayashi Issa by David G. Lanoue: <http://haikuguy.com/issa>

Issza magyarul:

Bakos Ferenc, Barczikay Zoltán, Bozsik Péter, Cseh Károly, Deák László, Dombrády S Géza & Szende Tamás, Faludy György, Gergely László, Greguss Sándor, Hamvas Béla, Horváth Ödön, Kányádi Sándor, Képes Géza, Kosztolányi Dezső, Kulcsár F Imre, Legény Enikő, Miklós Pál, Naschitz Frigyes, Pető Tóth Károly, Pohl László, Rácz István, Szabolcsi Erzsébet, Tandori Dezső, Végh József, Veres Andrea, Zanin Csaba műfordításai nagyrészt olvashatók a <https://terebess.hu/haiku/koltok/issza.html> internetes oldalon.

Issza kézírása és rajzai:

<https://terebess.hu/english/haiku/Kobayashi-Issa.pdf>